

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ
LOKIKIRJA 2023

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ – PELASTAMASSA ITÄMERTA

John Nurmisen Säätiön tavoite on pelastaa Itämeri ja sen perintö tuleville sukupolville. Säätiön hankkeissa parannetaan Itämeren tilaa vähentämällä mereen kohdistuvaa kuormitusta ja ympäristöongelmia, kuten rehevöitymistä ja luontokatoa. Vuonna 1992 perustetun säätiön tehtävänä on myös vaalia, elävöittää ja välittää mereen liittyvää kulttuuriperintöä. Työtä ohjaavat tulokset ja vaikuttavuus. Säätiön toimintaa rahoitetaan pääosin lahjoituksilla ja avustuksilla.

www.johnnurmisenstaatio.fi

Toimitus: John Nurmisen Säätiö
Taitto: Elina Malmi
Päino: Pekan Offset Oy, Helsinki 2024
Kansikuva: Pekka Tuuri

SISÄLTÖ

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ.....	2
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	4
VUOSI 2023 PÄHKINÄNKUORESSA.....	6
ORGANISAATIO 2023	8
John Nurmisen Säätiön organisaatio ja hallitus	
Meriympäristötyön neuvonantajaryhmä	
Tytär-yhtiö Baltic Sea Services Oy	
Osaomistusyhtiö Yhteinen Perintö Oy	
MERIKULTTUURI	10
Tuntematon Itämeri	
Näyttelyt	
Julkaisut	
Tapahtumat ja muu yhteistyö	
Itämeripäivä	
Kokoelmat ja museo	
Merikulttuurityö vuonna 2024	
MERIYMPÄRISTÖ.....	20
Yhteistyötä ympäri Itämeren – säätiön meriympäristöhankeet	
VALVE-metsähanke	
Lannoitelaiivaushanke	
Meriniittyhanke	
Peltojen kipsikäsittely (Gypreg)	
Metsäojitusalueiden vesienpuhdistus (Yksityis-VESPA)	
Kemikaalialushanke	
Rannikoruokohanke	
BalticReed-hanke	
Lantakierrätysuhanke	
Ahvenanmaan kipsihanke	
Lvivin biokaasuhanke	
Päätyneiden hankkeiden seuranta	
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	
Meriympäristötyö vuonna 2024	
VARAINHANKINTA.....	32
TUKIJAMME 2023	34
TOIMINNAN RAHOITUS	36
TILINPÄÄTÖS	42
YHTEYSTIEDOT	61

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

PELASTAMME ITÄMEREN JA SEN PERINNÖN TULEVILLE SUKUPOLVILLE

Toteutamme konkreettisia pelastustoimia Itämeren rehevöitymisen ja luontokadon pysäyttämiseksi. Lisäksi vahvistamme niin rannikon kuin sisävesienkin asukkaiden merisuhdetta välittämällä Itämereen liittyviä tarinoita ja tietoa. Omakohtainen kosketus mereen lisää halua ja kykyä suojella meriympäristöä.

Kotimeremme on pahasti rehevöitynyt, sillä mereen on päässyt, ja pääsee yhä, ravinteita ja haitallisia aineita. Ne vaurioittavat meriluontoa ja vähentävät vedenalaista monimuotoisuutta. Itämeren uhkaa myös ilmastonmuutos, joka vauhdittaa meren lämpenemistä, rehevöitymistä ja luontokatoa.

Tehokkain tapa pelastaa meriluonto on vähentää sinne valuvaa ravinnekuormaa. Tätä työtä teemme meriympäristöhankkeissamme (s. 20–31). Rehevöitymistä vähentävien hankkeiden lisäksi torjumme haitallisten aineiden pääsyä mereen sekä ehkäisemme luontokatoa ennallistamalla meriajokasniittyjä.

Itämerellä on ainutlaatuisen luonnon ohella myös monimuotoinen kulttuuri ja historia. Kulttuurin valtavirtaistuessa ja perimätiedon kadotessa vaarana on, että tuhansien vuosien hiljainen tieto, ymmärrys merestä, häviää.

Merikulttuurihankkeidemme (s. 10–19) tavoitteena on pitää huolta siitä, että kotimeremme

tavat ja tarinat välittyvät sukupolvelta toiselle. Kulttuuriperintötyön ohella tuotamme uudenlaisia taiteen ja tieteen välisiä kohtauksia. Vahvistamme ihmisten merisuhdetta erilaisten Itämeri-aiheisten mediasisältöjen, näyttelyiden ja tapahtumien avulla. Tavoitteemme on, että Itämeri ymmärretään kulttuurisena, sosiaalisena ja ekologisena kokonaisuutena.

Osallistumme merien pelastamisen ja ympäristökriisin ympärillä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun. Käymme jatkuvaa vuoropuhelua tutkijoiden, poliitikkojen, virkamiesten ja yrityselämän päättäjien kanssa. Nostamme Itämeren aiheeksi vaalikeskusteluissa, julkaisemme kannanottoja ja tapaamme päättäjiä.

On tärkeää, että Itämeren pelastamisessa ovat mukana kaikki: valtiot, päättäjät, organisaatiot ja yksityishenkilöt. Siksi toimimme myös kansainvälisesti, koko Itämeren aluetta yhdistäen.

TOIMINTAPERIAATTEEMME

RIIPPUMATTOMUUS:
työtämme ohjaa vain ja ainoastaan Itämeren etu.

KOHDENNETUT TOIMET:
valitsemme projektit huolellisesti niiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden perusteella.

MITATTAVASTI TULOKSELLINEN:
toteutamme konkreettisia toimia, joilla on mitattavat tulokset.

RAJAT YLITTÄVÄ YHTEISTYÖ:
teemme kansainvälistä yhteistyötä Itämeren merkittävimpien toimijoiden kanssa.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

PELASTAMALLA MEREN TAISTELEMME ILMASTONMUUTOSTA VASTAAN

KOTIMEREMME PELASTAMISESSA on kyse kokonaisen ekosysteemin pelastamisesta. Samalla suojelemme ihmisille tärkeää kulttuuria, ruoansaintia ja hyvinvointimahdollisuuksia. Vahvistamme tulevaisuutta niin elinolojen kuin liike-elämän näkökulmasta. Me suomalaiset olemme todenneet elämän Suomessa, Itämeren rannalla hyväksi, pelastamisen arvoiseksi.

Itämeren pelastustyö sai loppusyksystä 2023 uuden sysäyksen, kun Ranskan presidentti **Emmanuel Macronin** järjestämässä One Planet – Polar Summit -tapaamisessa IPCC:n tutkijat alleviivasivat merten merkitystä planeettamme hiilinieluinä. Viesti Pariisista ei ollut uusi, mutta sen suorasanaisuus pysäyditti: ”Jos haluaa pelastaa arktiset alueet, täytyy pitää huolta meristä.” Itämeren pelastaminen ei ole sitenkään vain omastamme huolehtimista, vaan toimintaa, jolla on vaikutusta ilmaston lämpenemisen vastaisessa taistelussa. Olemme osa suurta yhtälöä, ja meidän työllämme on meremme kokoa suurempi merkitys.

Ilmastonmuutostutkijoiden viesti ei ollut uusi, kuten ei HELCOMin syksyllä julkaiseman HOLAS3-reportin kiteytyskään: vaikka kuorituksen leikkaa-

misessa on onnistuttu, heikentää ilmastonmuutos jo tehtyjen suojelutoimien vaikutusta, ja Itämeren tila on heikko. Itämerelle on hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi luotu Itämeren suojelukomissio HELCOMissa strategia, jota jäsenmaat toteuttavat eri vauhtia. Globaaleiksi tavoitteiksi ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on sovittu YK:n 17 kestävä kehityksen tavoitetta. Näistä vedenalaista elämää käsittelevä numero 14 on ollut investoinneissa ja merellisten suojelualuetavoitteiden suhteen muita tavoitteita jäljessä.

Haluamme tehdä osamme kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Siksi säätiömme on perustanut eurooppalaisten yksityisten säätiöiden yhteenliittymän yhdessä ranskalaisen Fondation de la Mer -säätiön ja italialaisen MEDSEA-säätiön kanssa. Yhteenliittymän avulla pyrimme laajentamaan toimintaamme, jakamaan tietoa ja kokemuksia sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan yhteisiä hankkeita. Erinomainen esimerkki tästä yhteistyöstä on toukokuussa 2023 käynnistämämme Meriniittyhanke, jota toteutamme itsenäisesti täällä Itämerellä, mutta joka osaltaan muodostaa vihreän vyön Euroopan merialueille ranskalaisten ja italia-

Olemme osa suurta yhtälöä, ja meidän työllämme on meremme kokoa suurempi merkitys.

laisten meriruohon istutusalueiden kanssa.

Tehdäksemme enemmän teemme myös enemmän. Vuonna 2023 meillä oli John Nurmisen Säätiössä työn alla yhdeksän meriympäristöhanketta ja kolme merikulttuurihanketta. Ratkoimme Itämeren suurinta ongelmaa, rehevöitymistä, leikkaamalla ravinnekuormitusta seitsemässä hankkeessa niin rannikolla kuin valuma-alueen pelloilla ja metsissä. Meriluonnon monimuotoisuutta edistimme aiemmin mainitussa Meriniittyhankkeessa meriajokkaita istuttamalla. Tällä hankkeella, kuten myös Rannikoruoko- ja BalticReed -hankkeilla on ilmastonmuutoksen hillitsemisessä suora positiivinen, vaikkakin pieni vaikutus. Lisäksi löysimme Traficom, kemianteollisuuden yritysten, satamien ja varustamojen kanssa keinot, joilla voidaan estää laivojen ruumanpesuvestistä peräisin olevan mäntyöljyn pääsy mereen. Työ jatkuu muiden haitallisten aineiden parissa ja muilla rannikkovesillä.

Vuonna 2023 Lannoitelaivaushankeessamme selvitettiin, että Itämereen päätty lannoitteiden lasauksen yhteydessä vuosittain suuri määrä rehevöittäviä ravinteita, eli fosforia ja typpeä. Pahimmillaan typpeä voi päättyä Itämereen yhdestä lannoitesata-

masta vuosittain yhtä paljon kuin keskisuuren suomalaisen kaupungin jätevedenpuhdistamoilta. Siksi olemme yhdessä satamatoimijoiden kanssa vähentäneet päästöjä. Suomen rannikkovesien tilan osalta parannus tulee olemaan huomattava.

Suuria tuloksia saimme aikaan myös Tuntematon Itämeri -näyttelyssä Suomenlinnassa. Levyhallin näyttelyssä vieraili noin 11 000 henkilöä eri maailmankolkista. Näyttely sekä sen yhteydessä pidetyt työpajat ja tapahtumat herättivät pohtimaan ihmisen suhdetta mereen. ”Mitä minä voin asialle tehdä?” oli näyttelyvieraiden kysymys, kun suomalaisten nykytaiteilijoiden kuvat, videot ja ääniteokset olivat pyssäyttäneet pohtimaan kotimeremme vointia.

Työmme tarvitsee tukijoita – ilman rahoitusta suuren mittaluokan haastavia hankkeita ei saataisi alati muuttuvissa olosuhteissa aikaiseksi. Suurin kiitos kuuluu tukijoillemme ja kumppaneillemme, joiden kanssa mitattavia tuloksia on syntynyt.

Helsingissä, 18.3.2024

FT Annamari Arrakoski-Engardt
John Nurmisen Säätiön toimitusjohtaja

VUOSI 2023 PÄHKINÄNKUORESSA

TUNTEMATON ITÄMERI

-NÄYTTELY yhdisti seitsemän taiteilijan video-, kuva- ja ääniteoksia kokonaisuudeksi, joka haastoi vierailijoita pohtimaan omaa merisuhdettaan. Suomenlinnassa järjestetty näyttely keräsi yli 11 000 kävijää.

JAOIMME ITÄMERI-TIETOUTTA DIGIMUSEOSSA:

näyttelyissämme pääsi tutustumaan muun muassa arktisiin löytöretkiin, Saaristomeren luontoon ja Pohjolan karttoihin.

VÄHENSIMME METSÄTALouden VESISTÖKUORMAA

uudessa Yksityis-VESPA-hankeessamme, jossa puhdistamme metsäojitusalueiden vesiä.

TUIMME LASTEN JA NUORTEN YMPÄRISTÖKASVATUSTA

järjestämällä Itämeri-aiheisia oppitunteja ja Muoviton meri -kampanjatapauksia yhteistyössä Luontoliiton kanssa. Vuonna 2023 järjestettiin 184 kouluvierailua, jotka tavoittivat yli 2 900 lasta ja nuorta. Muoviton meri -tapauksia järjestettiin 30 kahdeksalla paikkakunnalla. Koulutimme yhteistyössä 62 Itämeri-lähettilästä.

POHDIMME ITÄMERI PUHUU

-KESKUSTELUSSA, miten voimme onnistua sinisen talouden kestävyyssiirtymässä tavalla, joka ottaa huomioon sekä luonnon että ihmisen hyvinvoinnin.

JULKAISIMME KANSAKUNTAMME LAIVASTO

-kirjan, jossa Alpo Tuurnala kertoo sanoin ja kuvin Suomen laivaston sekä merenkulun historiasta.

ENNALLISTIMME MERINIITTYJÄ

luontokadon torjumiseksi Meriniittyhankkeessamme. Palautamme Itämeren avainlajin meriajokkaan muodostamia vedenalaisia niittyjä alueille, joilta niitä on kadonnut.

EDISTIMME VESISTÖYSTÄVÄLLISTÄ METSÄNHOITOA

VALVE-metsähankkeessamme. Tunnistimme valuma-alueen vesistökuormituksen riskikohteet ja suunnittelimme sekä toteutimme kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä.

LAAJENSIMME RUOVIKOIDEN NIITTOJA

BalticReed-hankeessamme Manner-Suomessa, Ahvenanmaalla ja Ruotsissa. Järjestimme koulutusta ja työpajoja niitosta sekä ruokomateriaalin hyödyntämisestä. Jatkoimme yhteistyötä myös Rannikoruokohankkeessa, jossa niitot jatkuivat yhteensä neljässä kohteessa.

ITÄMERIPÄIVÄ KASVOI: yli 250 kumppania ympäri Itämeren, lähes 180 tapahtumaa ja tekoa, 183 mediaosumaa. Päivää vietettiin kuudessa maassa, muun muassa 29 Suomen kaupungissa ja 6 Ruotsin kaupungissa.

EDISTIMME ITÄMEREN ETUA EDUSKUNTAVAALIEISSA:

järjestimme eduskuntavaalipaneelin ja osallistuimme useisiin sidosryhmätilaisuuksiin. Teimme vaalien aikana yhteiskunnallista vaikuttamista Ainutlaatuinen Saaristomeri -ryhmän kanssa.

**LEVITIMME KIPSIA PELLOILLE
AHVENANMAALLA**, jossa vuonna 2023 pilottiimme osallistui seitsemän uutta viljelijää, jotka levittivät kipsiä 102 peltohehtaarille.

EHKÄISIMME LANNOITTEIDEN MERIKULJETUKSISTA AIHEUTUVIA RAVINNEPÄÄSTÖJÄ

Lannoitelaivaushankkeessamme koko Itämeren alueella. Kartoitimme satamien ravinnepestöriskejä ja teimme yhteistyötä alan toimijoiden kanssa päästöjen vähentämiseksi.

EDISTIMME KIPSIKÄSITTELYÄ

GYPREG-hankeessamme. Laajensimme kipsin levitystä Itämeren rantavaltioissa ja tuimme menetelmän käyttöönottoa etenkin Ahvenanmaalla.

KIERRÄTIMME LANTARAVINTEITA neljältä sikatilalta kymmenelle ravinteita tarvitsevalle kasvitilalle Lantakierrätys-hankeessamme. Siirretty kuivajae sisälsi noin 5 600 kg fosforia.

KAIKKI SUOMEN MÄNTY- ÖLJYTOIMIJAT SITOUTUVAT

käsittämään mäntyöljytankkereiden pesuvedet maissa kesästä 2023 alkaen Kemikaalialushankkeemme tuloksena. Hanke laajeni myös Ruotsiin.

ORGANISAATIO 2023

Katso ajantasaiset yhteistyötomme verkkosivuiltamme www.johnnurmisenasaatio.fi

HALLITUKSEMME ON vastuussa säätiön tarkoituksen toteuttamisesta, toiminnan järjestämisestä ja varojen hoidosta. Hallitus ohjaa ja valvoo säätiön toimintaa

Toimitusjohtajamme FT **Annamari Arrakoski-Engardt** johtaa ja kehittää säätiön toimintaa hallituksen vahvistaman strategian puitteissa. Vuoden 2023 lopussa säätiössä työskenteli 25 työntekijää.

HALLITUS

Juha Nurminen (pj.), Tommi Juusela (vpj.), Eeva Ahdekivi, Jukka Anteroine, Juho Lipsanen, Kaisa Olkkonen, Markku Ollikainen, Marja-Leena Rinkineva, Hannu Syrjänen

TOIMITUSJOHTAJA

Annamari Arrakoski-Engardt

JOHTORYHMÄ

Annamari Arrakoski-Engardt (pj.)
Elina Lehtinen, viestintäjohtaja
Ulla Rosenström, meriympäristöjohtaja
Erkki Salo, varainhankinta-johtaja

VIESTINTÄ

Johanna Suni
viestintäpäällikkö
Säde Mäkipää
viestinnän asiantuntija
Oona Piironen
viestinnän asiantuntija
Helmi Pörhölä
viestinnän suunnittelija

VARAINHANKINTA

Ari Rytkönen
yritysvarainhankinnan päällikkö
Taru Suoranta
markkinointi- ja varainhankinta-
päällikkö
Mari Laakso
yritysvarainhankkija

HALLINTO

Anni Kujala
hallintopäällikkö
Anna Riikonen
johdon assistentti
Elisa Kojo
hallintokoordinaattori

MERIKULTTUURI

Maria Erkheikki
julkaisu- ja kokoelmapäällikkö
Elina Tuomarila
kulttuurituottaja
Maija Soljanlahti
tuottaja, Itämeripäivän koordinaattori
Henni Skogberg
projektikoordinaattori

MERIYMPÄRISTÖ

Miina Mäki, erityisasiantuntija
Anna Saarentaus, erityisasiantuntija
Elena Kaskelainen, projektipäällikkö
Henri Nikkonen, projektipäällikkö
Sonja Jaari, projektipäällikkö
Maija Salmiovirta, projektipäällikkö
Eeva Tähtikarhu, projektipäällikkö
(vanhempainvapaalla 2024)

MERIYMPÄRISTÖTYÖN NEUVONANTAJARYHMÄ 2023

Yhteistyön edistämiseksi säätiön meriympäristötyöllä on vapaaehtoisista asiantuntijoista ja sidosryhmien edustajista koostuva neuvonantajaryhmä: Johanna Buchert (LUKE), Ville Wahlberg (BSAG), Leif Schulman (SYKE), Esa Nikunen (Helsingin kaupunki/ ympäristöpalvelut), Anja Nystén (NEFCO), Airi Kulmala (MTK), Helena Tuuri (UM) ja Liisa Rohweder (WWF). Neuvonantajaryhmän puheenjohtajana toimi John Nurmisen Säätiön hallituksen jäsen Kaisa Olkkonen. Muut säätiön edustajat olivat Annamari Arrakoski-Engardt ja Juha Nurminen.

TYTÄRYHTIÖ BALTIC SEA SERVICES OY

TYTÄRYHTIÖMME BALTIC SEA SERVICES Oy (BSS) keskittyy säätiön kirjojen ja ekologisesti kestävien fanituotteiden myymiseen sekä palvelu- ja liiketoiminnan kehittämiseen. Yrityksen tarkoitus on erottaa säätiön yleishyödyllinen ja kaupallinen toiminta toisistaan.

Vuonna 2023 Baltic Sea Services Oy:n myynnin, markkinoinnin ja liiketoiminnan kehittämisestä vastannut Sonja Karjalainen palasi vanhempainvapaalta, ja hänen sijaisenaan toimi Heikki Ahdekivi jatkoi vuoden loppuun uuden liiketoiminta-alueen kehitystyötä. Yrityksen hallituksen puheenjohtajana toimi Tommi Juusela, ja muut hallituksen jäsenet olivat Kaisa Olkkonen, Annamari Arrakoski-Engardt sekä Marja-Leena Rinkineva.

Yhtiössä keskityttiin vuonna 2023 säätiön fanituotteiden ja kirjojen myynnin sekä markkinoinnin kehittämiseen. Lisäksi kartoitettiin uusia

liiketoimintamalleja säätiön meriympäristötyön tukemiseksi. Mallien vieminen eteenpäin todettiin kuitenkin toistaiseksi liian hitaaksi ja kalliiksi.

”Selvitimme vuoden 2023 aikana kaupallisia malleja, joiden avulla Itämeren voidaan suojella liiketoimintalähtöisesti. Kartoitimme erityisesti mahdollisuuksia lantakierrätyksen, järviruo’on hyödyntämisen, kalastuksen ja jätevedenpuhdistuksen kohdalla. Järviruo’on hyödyntämisessä tunnistettu mahdollisuus siirrettiin jatkotyöstöön osaksi säätiön BalticReed -hanketta. Jätevedenpuhdistuksen ja lantakierrätyksen osalta jatkamme BSS:n mahdollisen roolin selvittämistä”, kertoo Tommi Juusela.

Baltic Sea Services Oy jatkaa säätiön kustantamien kirjojen ja tiedejulkaisujen sekä kestävien fanituotteiden myyntiä.

OSAOMISTUSYHTIÖ YHTEINEN PERINTÖ OY

PERUSTIMME FMA CREATIONS OY:N kanssa Yhteinen perintö Oy:n vuonna 2019 edistämään digitaalisen kulttuuriperinnön julkaisemista, jakelua ja kaupallista hyödyntämistä. Yritys tehostaa digitaalisten palveluiden tuotantoa ja kulttuuriperintöaineistojen saatavuutta. Se vastaa Digimuseon palveluliiketoiminnasta ja kehittämisestä. Palvelu on museoille kustannustehokas toimintamalli ja edistää kokoelmien tunnettuutta sekä käyttöä.

Vuonna 2023 yrityksen toimitusjohtaja oli Pekka Impiö. Yhteinen Perintö Oy:n hallituksen puheenjohtaja oli Petra Havu (Suomen museoliitto), ja hallituksen jäseniä olivat säätiön hallituksen jäsen Juho Lipsanen ja säätiön toimitusjohtaja Annamari Arrakoski-Engardt (vpj.). Muut jäsenet olivat Hanno Nevanlinna (Futurice Oy) sekä muutosjohtaja Ville Availa.

MERIKULTTUURI

Kerromme Itämereen liittyviä tarinoita innovatiivisesti ja elämyksellisesti. Haluamme vahvistaa niin rannikon kuin sisävesienkin asukkaiden merisuhdetta erilaisten Itämeri-aiheisten mediasisältöjen, näyttelyiden ja tapahtumien avulla. Tiedon kartuttaminen ja omakohtainen kosketus mereen lisää halua ja kykyä suojella meriympäristöä.

Tuotamme uudenlaisia taiteen ja tieteen välisiä kohtaamisia sekä teemme yhteiskunnallista vaikuttamista meritietouden kasvattamiseksi. Tavoitteemme on, että Itämeri ymmärretään kulttuurisena, sosiaalisena ja ekologisena kokonaisuutena.

Itämeri on kotimeri yhdeksän rantavaltion asukkaille. Siksi toimimme myös kansainvälisesti, koko Itämeren aluetta yhdistäen.

TUNTEMATON ITÄMERI

Tuntematon Itämeri -hanke törmäytti taiteen ja tieteen sekä kannusti yleisöä pohtimaan suhdettaan Itämereen. Kesällä 2023 Suomenlinnaan rakennettu näyttely tavoitti yli 11 000 vierailijaa ympäri maailman.

Tuntematon Itämeri -näyttelytilassa kuultiin Merimelu-konsertti.

MAARIT KOTOHARJUNVAHORI/JAZZ

TUNTEMATON ITÄMERI -HANKKEEN tavoitteena oli lisätä suuren yleisön tietoutta Itämerestä ja sen tilasta taiteen avulla. Taiteen kautta on mahdollista lähestyä merta tavalla, joka luo toivoa ilmastokriisin, luontokadon ja levottoman maailmanpoliittisen tilanteen keskellä.

Järjestimme Suomenlinnan Levyhallissa 17.5.-15.9.2023 seitsemän taiteilijan yhteisnäyttelyn. **Jan Eerala, Kaisu Koivisto, Anna Nykyri, Meeri Koutaniemi, Renja Leino, Arja Renell** ja **Raimo Sundelin** loivat Levyhalliin moniäänisen, Itämerestä kertovan taidekokonaisuuden. Kipinän näyttelyn tuottamiseen antoi valokuvaaja Meeri Koutaniemi, joka halusi lähteä tutkimaan suomalaisten suhdetta Itämereen.

INNOITAJANA ITÄMEREN EKOLOGINEN TILA

Tuntematon Itämeri -näyttelyn teokset kuvasivat ihmisen ja meren suhdetta. Osa taiteilijoista yhdisteli teoksissaan taidetta ja tiedettä: Arja Renellin *Stressed Herring* käsitteli Itämeren silakan elämää ja sitä koskevaa tutkimusta. Kaisu Koiviston ja Anna Nykyrin *Turkoosi*-videoprojisoinnissa Itämeren veden väriin vaikuttivat epäpuhtaudet, rehevöityminen ja sinilevä. Teoksessa hyödynnettiin Itämeren tilasta kertovia tutkimustuloksia.

“Itämeren rannoilla näkyvät muutokset ja niiden aiheuttajat kiinnostavat minua. Turkoosi-videoinstallaation myötä pääsin yhdessä työparini Anna Nykyrin kanssa tutustumaan konkreettisesti esimerkiksi vieraslajeihin ja rantavesien rehevöitymiseen sekä siihen, miten ja miksi ne ilmenevät”, kertoo Kaisu

Koivisto.

Renja Leinon videoteos *Generations of Joy* toi mieleen lapsuuden kesät ja meressä uimisen riemun. *Darling Sea* -teos puolestaan käsitteli pelon tunnetta: merta hurjana luonnonvoimana sekä ihmisen aiheuttamia ongelmia, kuten muovia ja sinilevää.

Valokuva- ja videoteosten lisäksi Levyhallin täytti Jan Eeralan ääniteos *Joutsenlaulu*, joka otti kokonaisvaltaisesti tilan haltuun.

Tuntematon Itämeri -näyttelyssä vieraili kesän aikana lähes 11 000 ihmistä eri puolilta maailmaa.

HANKKEEN TEEMAT INSPIROIVAT OHEISTAPAHTUMIA

Tuntematon Itämeri -hankkeen teemoja käsiteltiin myös muissa tapahtumissa.

Järjestimme lapsille ja nuorille kaksi viikon mittaista päiväleiriä Suomenlinnassa sekä kaksi lapsivanhempi-työpajapäivää Tvärminnessä. Yhteistyökumppanimme toimivat Helsingin Taiteilijaseura ja Helsingin yliopiston Tvärminnen eläntieteellinen asema.

Itämeripäivänä toteutimme Levyhallin näyttelyssä maksuttomia yleisöopastuksia ja keskustelutilaisuuksia. Lisäksi tuotimme yhteistyössä Viapori Jazzin kanssa Merimelu-esityksen, jossa Suomenlinnan koulun oppilaat esittivät musiikkia saarelle rantatuneilla roskilla. Esityksen koordinoinnista ja tuotannosta vastanneet muusikot **Samuli Kosminen** ja **Joakim Berghäll** esiintyivät lasten kanssa maksuttomassa konsertissa Levyhallissa sekä Itämeripäivänä Espan lavalla.

VASTUULLINEN TAPAHTUMA

Tuntematon Itämeri -näyttelyn toteutustapa oli ekologinen, eikä näyttelystä syntynyt kierrätykseen kelpaamatonta jätettä. Kaikki näyttelyn rakentamisesta vastaavat toimijat olivat sitoutuneet toteuttamaan ympäristöystävällisiä ratkaisuja, kuten Suomenlinnan hoitokunnan laatima kestävä matkailun strategia edellyttää. Näyttely täytti Helsingin kaupungin Vastuullisen tapahtuman kriteerit.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Vastasimme hankkeen tuotannosta ja koordinoinnista yhteistyössä näyttelyn kuraattorin **Henna Paunun** (Espoon modernin taiteen museo EMMA) ja tilasuunnittelijan **Kati Lukan** (Suomen Kansallisteatteri) kanssa. Näyttelyn pääkumppaneita olivat Suomenlinnan hoitokunta, av-suunnittelusta ja -toteutuksesta vastannut Sun Effects Oy sekä kuvatulosteista vastannut Novela Oy.

NÄYTTELYT

RAMO SUNDELIN

TUNTEMATON ITÄMERI -NÄYTTELYN (s. 12-13) lisäksi toteutimme suomalaisten Itämeri-muistoihin pohjautuvan *Muistojen meri* -näyttelykonseptin. Museoille ja organisaatioille lainattavaksi tehdyn näyttelyn pääsi kokemaan vuonna 2023 Örön saarella. Tavoitteenamme oli herättää ajatuksia ja tunteita Itämeren arvosta, kauneudesta ja haavoittuvuudesta. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Nimbus Group Oy:n kanssa, ja se tavoitti 4 000 henkilöä.

Digimuseossa oli vuonna 2023 esillä neljä virtuaalinäyttelyämme. *John Nurmisen Säätiön kokoelman helmet* -näyttely tutustutti museovieraan säätiön historiaan, kokoelmiin ja toimintaan. Näyttelyssä oli esillä Pohjolan karttoja sekä Koillisväylän ja sen etsijöiden **Willem Barentsin** ja **A. E. Nordenskiöldin** tarinat. Järjestimme näyttelyyn neljä maksutonta yleisöopastusta.

Kaksikielinen näyttely *Meren muisti / Havets Minne* esitteli valokuvaaja **Raimo Sundelinin** havaintoja ja kuvia Itämerestä. Sundelinin vuosikymmenten aikana taltioimat kuvat paljastavat, miten lounaisen saariston elämä ja luonnon monimuotoi-

suus ovat muuttuneet aikojen saatossa. Näyttelyssä tarkkailtiin Bengtskärin, Lågskärin, Märketin ja Kylmäpohjan majakkasaarten elämää.

Arktinen ruletti -näyttelyssä tutustuttiin arktisiin löytöretkiin ja niillä mukana olleiden tutkimusmatkailijoiden kokemuksiin. Näyttely kertoi ajasta, jolloin matka Euroopasta Pohjois-Amerikan pohjoispuolitse Aasiaan oli lähes mahdoton jääesteiden vuoksi. Tarinat tekevät näkyväksi arktisen meren tilan: luoteisväylästä on tullut purjehduskelpoisen vasta viime vuosina ilmastonmuutoksen vuoksi.

Matka meren maahan -näyttely vei museovieraan elämysmatkalle Saaristomerelle. Alueen tuhannet saaret ja moni-ilmeinen kulttuuriperintö ovat maailman ainutlaatuisimpia. Näyttely jatkuu vuonna 2024, ja siihen voi tutustua myös VR-laseilla.

Virtuaalinäyttelyissämme vieraili vuonna 2023 lähes 600 kävijää. Käynnistimme vuoden 2023 aikana Digimuseon näyttelyidemme uudistamisen. Uusi pysyvä näyttely ja vaihtuvat näyttelyt julkaistaan Digimuseossa vuoden 2024 alussa.

JULKAISUT

OLEMME JULKAISSEET jo yli 50 meren ominaispiirteistä, historiasta ja kulttuurista kertovaa kirjaa. Vuonna 2023 julkaisimme insinöörikommodori **Alpo Tuurnalan** teoksen *Kansakuntamme laivasto*.

Kirja kertoo Suomen laivaston sekä merivoimien ponnisteluista ja saavutuksista, kattaen ajanjakson laivaston varhaisvaiheista aina sotien jälkeisiin miinanraivausvuosiin asti. Vaikka sotalaivoja rakennettiin vallan ja sotavoiman lisäämiseksi sekä näyttämiseksi, on Suomessa laivastolla ollut myös tärkeä rooli erityisesti kauppareittien turvaajana ja kansallistunteen voimistajana. Laivaston tarina kertoo myös tarinaa Suomesta, ja kirjassa tapahtumakuvaukset liitetään kansainvälisiin kehityskuluihin, kuten valtasuhteiden muutoksiin, sotiin ja teolliseen vallankumoukseen.

TAPAHTUMAT JA MUU YHTEISTYÖ

MARJA ENKHEKI

JÄRJESTIMME SYKSYLLÄ 2023 *Itämeri puhuu* -keskustelutarjan neljännen osan yhteistyössä Suomen Kansallisteatterin kanssa. *Itämeri puhuu* -keskusteluissa käsitellään Itämeren kulttuurin, yhteiskunnan ja ympäristönsuojelun näkökulmista. Neljännessä keskustelussa pohdimme, miten voimme onnistua siviilitalouden kestävyyssiirtymässä tavalla, jossa sekä luonto että ihminen ovat lopulta voittajia.

Keskustelutilaisuuden lisäksi tuotimme Itämeri-aiheisen *Magic Islands* -näyttelyn **Karin Widnäsin** KWUM-taidemuseoon Fiskarsiin. Olimme myös yksi International Map Collectors' Society (IMCOS) 40. Symposiumin järjestäjistä. Symposium kokosi yhteen 70 vanhojen karttojen keräilijää, tutkijaa ja harrastajaa kymmenestä eri maasta. Symposiumin järjesti Suomen kartografinen seura ja Chartarum Amici tukemaan Maanmittauslaitos, Helsingin kaupunki, Tieteellisten seurain valtuuskunta ja John Nurmisen Säätiö.

Oman tapahtumatuotantomme ohella olimme mukana useissa yhteistyökumppaneiden tapahtumissa puhujana, ohjelman tuottajana tai lahjoituskohteena. Tapahtumakumppaneitamme olivat Archipelago Sea Jazz, Viaporin tuoppi sekä Suomen Pursiseura.

ITÄMERIPÄIVÄ

PETRI ANTILA

Helsingin Esplanadin puiston lavalla kuultiin keskusteluja muun muassa meren luontokadosta, musiikin ja luonnon yhteydestä, ihmisen merisuhteesta, Itämeren ruoasta sekä turvallisuudesta. Lopuksi lavalla pulahdettiin vauhdikkaasti.

VIETIMME ITÄMERIPÄIVÄÄ jo viidettä kertaa, jälleen elokuun viimeisenä torstaina. Itämeripäivän tarkoituksena on innostaa ihmiset nauttimaan merestä erilaisten tapahtumien ja tempausten parissa sekä toteuttaa tekoja meren hyväksi. Tavoitteena on myös lisätä tietoa meren monimuotoisesta luonnosta, kulttuurista ja historiasta.

Vuonna 2023 vietimme Itämeripäivää kuudessa maassa, 29 suomalaisessa kaupungissa ja kuudessa ruotsalaisessa kaupungissa. Yli 250 kumppania osallistui Itämeripäivään eri puolilla Itämerta. Viesti Itämerestä ulottui laajalle: Itämeripäivä keräsi elokuussa 184 ja John Nurmisen Säätio 121 mediaosumaa.

Kumppanien määrä kasvoi etenkin Ruotsissa, jossa Race for the Baltic koordinoi päivää yhdessä Voice of the Ocean -säätion kanssa. Virossa alkoi Itämeripäivänä SOS (Save our Sea) -kampanja osana Tallinnan Euroopan vihreän pääkaupunki -vuoden toimenpiteitä.

Järjestimme Itämeripäivänä aamunavauksen Helsingin kaupungintalolla, jossa kuulumme terveisiä ympäri Itämerta ja keskustelimme suomalaisten Itämeri-suhteesta tekemämme kyselytutkimuksen tuloksista.

Koordinoimme Helsingin Pakkahuoneenlaiturilla tapahtuman, jossa kaupunkilaiset pääsivät maksutta tutustumaan eri Itämeri-teemoihin ja merentutkimus- alus Arandaan. Radio Helsinki teki laiturilta suoraa lähetystä Itämeri-aiheisiin keskittyen. Järjestimme myös keskustelutilaisuuden Espan lavalla yhdessä Savoy'n ja Helsingin Sanomien kanssa. Lisäksi pidimme avoimet ovet Pasilan merimuseossamme ja keskustelutilaisuuden Tuntematon Itämeri -näyttelyssämme Suomenlinnassa.

Perustamaamme Itämeripäivää juhlittiin ensimmäisen kerran vuonna 2019. Vuonna 2024 Itämeripäivää vietetään jälleen elokuun viimeisenä torstaina 29.8.

TARA JAAKKOLA

Säätiöläisiä jalkautui myös Turkuun, jossa tapasimme muita Itämeri-toimijoita. Kuvassa varainhankintajohtajamme Erkki Salo Turun kauppatorilla.

KIM OHMAN

Merentutkimus- alus Arandaan pääsi tutustumaan Helsingin Pakkahuoneen laiturin Itämeri-toimijoiden yhteisessä tapahtumassa.

KIM OHMAN

Meriluontoa voi auttaa Itämeripäivänä esimerkiksi keräämällä roskia oman lähivesistön rannoilta.

PETRI ANTILA

Itämeripäivän aamunavauksessa kuulumme kansainvälisiä tervehdyksiä eri puolilta Itämerta. Keskustelimme myös suomalaisten Itämeri-suhteesta ja aiheesta teettämämme tutkimuksen tuloksista. Keskustelemassa olivat toimitusjohtajamme Annamari Arrakoski-Engardt, Suomen kansallismuseon museopalvelujohtaja Tiina Mertanen ja Itämeri-paneelin puheenjohtaja Seppo Knuutila. Juontajana toimi toimittaja Katri Makkonen.

KIM OHMAN

Itämeren ystävät pulahtivat näyttävästi mereen Helsingin Lauttasaassa.

KOKOELMAT JA MUSEO

MERIHISTORIAAN PAINOTTUVA kokoelmamme on keskittynyt merenkulun, löytöretkeilyn ja kartografian historiaan. Kokoelmaan kuuluu noin 2 000 esinettä – muun muassa antiikkikarttoja, meritaidetta ja merianttiikkia. Ylläpidämme ja kartutamme kokoelmaa hankkimalla uutta esineistöä ja vastaanottamalla lahjoituksia. Järjestämme näyttelyitä ja lainaamme kokoelmasta osia muiden näyttelyihin.

Säätiön kokoelma inventoitiin ja arvioitiin vuoden 2023 aikana. Lisäksi aloitimme uuden kokoelmanhallintajärjestelmän käyttöönoton. Uuden ohjelmiston avulla voimme tehostaa kokoelman hallintaa, vahvistaa tietoturvaa ja jakaa tietoa kokoelmasta entistä monipuolisemmin eri verkkoalustoilla. Vuonna 2023 uudistimme myös säätiön toimistotiloissa esillä olevan karttanäyttelyn.

Kokoelmiimme pääsee tutustumaan säätiön merimuseossa Pasilassa ja virtuaalisesti Digimuseossa. Vuonna 2023 museoon ja Itämeri-työhömmä kävi tutustumassa kymmeniä eri ryhmiä. Yhteensä vierailijoita oli lähes 550.

Sen lisäksi että kartat kertovat maantieteellisistä käsityksistä ja alueen erityispiirteistä, ne heijastavat myös aikansa tiedettä, taidetta, kauppaa, valta-asetelmia ja asenteita. Karttoja tarkastelemalla voi löytää oivalluksia esimerkiksi siitä millaisia uskomuksia ja ennakkoluuloja eri kansoihin on liitetty.

Maria Erkheikki, julkaisu- ja kokoelmapäällikkö

MERIKULTTUURITYÖ VUONNA 2024

VUONNA 2024 JATKAMME Itämeren tarinan kertomista ja ihmisten merisuhteen vahvistamista podcastien, kirjojen, näyttelyiden ja tapahtumien avulla. Esittelemme säätiön kokoelmia merimuseossa sekä verkon välityksellä Digimuseo-palvelussa. Lisäksi jatkamme Itämeripäivän kehittämistä ja koordinoimista. Tavoitteenamme on kasvattaa juhlapäivän kansainvälisyyttä sekä saada mukaan uusia kumppaneita kotimaasta, jotta ymmärrys merestä leviäisi mahdollisimman laajalle.

Julkaisemme vuonna 2024 **Juha Flinkmanin** ja **Jouni Polkon** teoksen *Sodan sumua – ensimmäinen maailmansota Suomenlahdella*. Kirja kertoo ensimmäisen maailmansodan vaiheista sekä merenpohjaan päätyneiden sota- ja kauppa-alusten tarinoista. Tuotamme kirjan sisällöistä näyttelykokonaisuuden Digimuseoon.

Digimuseossa julkaistaan vuoden alussa myös kaksi muuta näyttelyämme. Itämeren perintö -näyt-

telyssä tutustutaan Itämeren suojeluun sekä taide- ja antiikkikarttakokoelmaamme. Nautiluksesta Arandaan -näyttely esittelee merentutkimuksen kiehtovaa maailmaa ja valottaa tutkimustyön merkittävää roolia merten pelastamisessa.

Näyttelyiden ja tapahtumien lisäksi toteutamme Itämeren eräteatterikurssin yhteistyössä teatteriohjaaja, kirjailija **Juha Hurmeen** kanssa. Teatteriharjoitusten ohessa kurssilla tutustutaan Itämeren ominaispiirteisiin, tutkitaan Jurmon saaren luontoa sekä keskustellaan ihmisen ja meren välisestä historiasta, nykytilasta ja tulevaisuudesta. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa osallistujien suhdetta mereen.

Hanketyön ohella jatkamme sisällöllistä yhteistyötä merihistoriallisten yhdistysten, suomalaisten ja kansainvälisten merimuseoiden sekä muiden sidosryhmiemme kanssa.

MERIYMPÄRISTÖ

Etsimme ratkaisuja Itämeren ympäristöhaasteisiin, toteutamme meren tilaa parantavia toimia ja tuotamme tietoa sekä jaamme suosituksia suojelutoimenpiteistä.

Itämeren suurin ongelma on ravinteiden liiallisesta määrästä johtuva rehevöityminen, jota torjumme vähentämällä meren ravinnekuormaa. Lisäksi estämme haitallisten aineiden päätymistä mereen ja torjumme vedenalaista luontokatoa.

Itämeren ympäristöongelmat ratkotaan yhteistyöllä yli toimialojen ja valtiorajojen. Työmme ulottuu koko Itämeren valuma-alueelle, ja teemme yhteistyötä eri toimialojen ja organisaatioiden kanssa.

Teemme vaikuttamistyötä muun muassa käymällä vuoropuhelua päättäjien kanssa, osallistumalla julkiseen keskusteluun, vaikuttamalla vaaleissa sekä antamalla lausuntoja asetuksista ja laeista. Olemme Itämeren suojelukomission HELCOMin tarkkailijajäsen.

HANKKEISSAMME:

VÄHENNÄMME MAATALOUDEN FOSFORIKUORMITUSTA

- Ahvenanmaan kipsihanke
- Peltojen kipsikäsittely (GYPREG)
- Lantakierrätysihanke

TEHOSTAMME METSÄTALOUDEN VESIENSUOJELUA

- VALVE-metsähanke
- Metsäojitusalueiden vesien puhdistus (Yksityis-VESPA)

POISTAMME MERESSÄ JO OLEVIA RAVINTEITA

- Rannikoruokohanke
- BalticReed-hanke

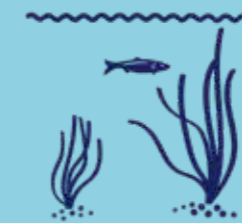
VÄHENNÄMME MERIKULJETUSTEN RAVINNE- JA HAITTA-AINEKUORMITUSTA

- Kemikaalialushanke
- Lannoitelaivaushanke

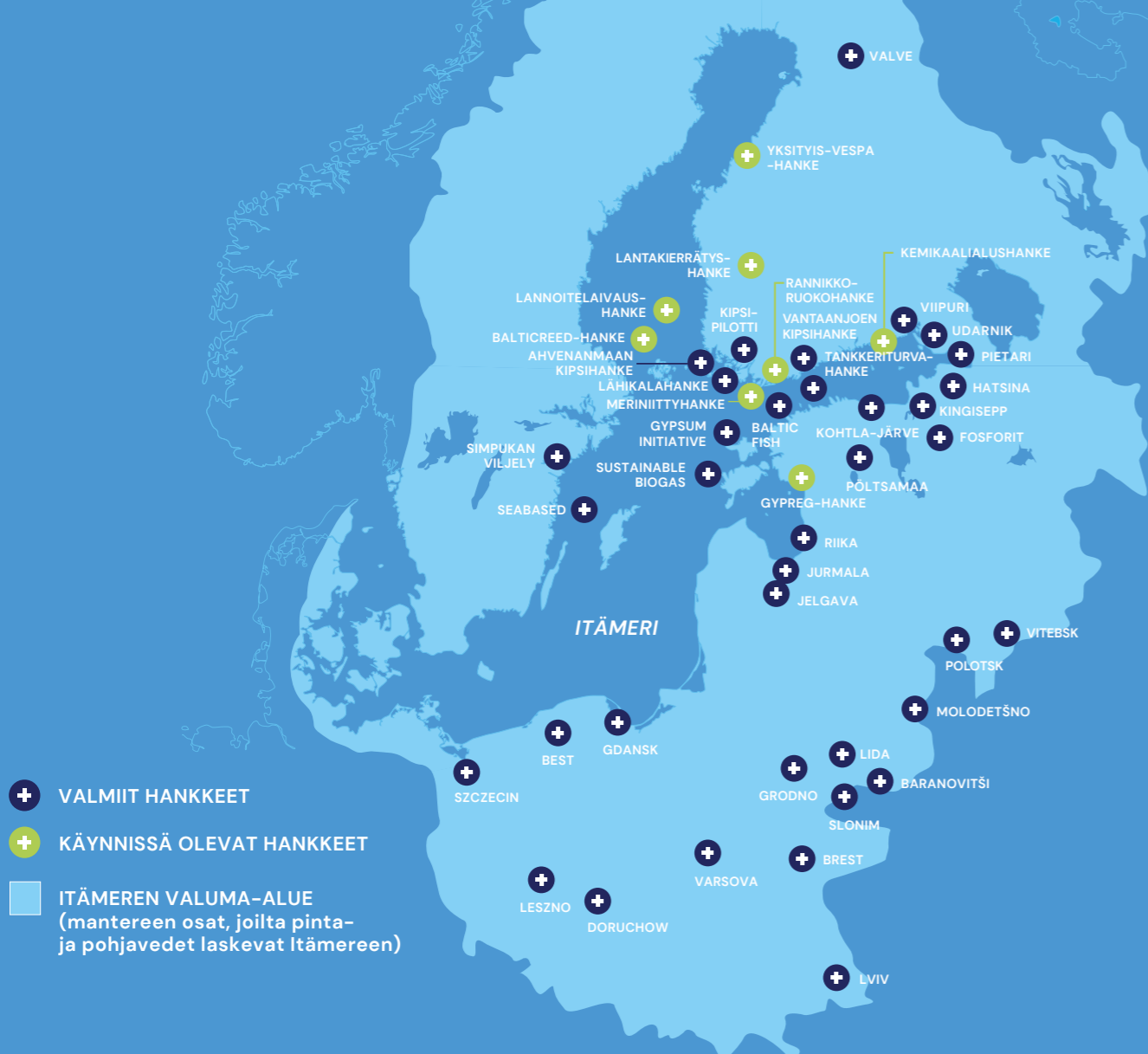
TORJUMME LUONTOKATOA

- Meriniittyhanke

YHTEISTYÖTÄ YMPÄRI ITÄMEREN

– säätiön meriympäristöhankkeet

⊕ VALMIIT HANKKEET

⊕ KÄYNNISSÄ OLEVAT HANKKEET

ITÄMEREN VALUMA-ALUE
(mantereen osat, joilta pinta- ja pohjavedet laskevat Itämereen)

VALVE-METSÄHANKE

VESISTÖYSTÄVÄLLISTÄ METSÄNHOITOA ITÄMEREN VALUMA-ALUEELLA

Ojitetut suometsät muodostavat suurimman metsätaloudesta aiheutuvan Itämeren kuormittajan. 2023 päättyneessä VALVE-metsähankkeessa kehitimme vesistöystävällistä metsänhoitoa Itämeren valuma-alueella: suunnittelimme ja toteutimme kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä ja tuotimme tietoa vesistöystävällisestä metsänhoidosta sekä tuimme yksityisten maiden valuma-aluesuunnittelua.

NELJÄSOSA SUOMEN METSISTÄ kasvaa turvemaila eli soilla. Soiden ojituksen tarkoituksena on ollut kuivata maita ja lisätä näin puuntuotantoa. Ojituksen seurauksena kuivuneilla turvemaidella ei enää muodostu uutta turvetta – sen sijaan turpeen hajoaminen kiihtyy.

Hajoamisen seurauksena valumavedet kuljettavat soilta ravinteita, kiintoainetta ja humusta vesistöihin, lopulta Itämereen. Ojitukset myös heikentävät valuma-alueen kykyä pidättää vettä, mikä pahentaa tulvia ja sen myötä ravinteiden sekä kiintoaineen huuhtoutumista vesistöihin.

Vuonna 2023 päättyneessä VALVE-metsähankkeessa puutuimme metsätaloudesta aiheutuvaan vesistökuormitukseen. Tunnistimme ojitetujen suometsien kuormitusriskejä ja suunnittelimme sekä toteutimme kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä.

”Valuma-aluesuunnittelulla voidaan tunnistaa maankäyttöön ja -kuivaukseen liittyvät kuormitusriskit ja kohdentaa kuormituksen vähentämistoimet sekä vesistökuormitustoimet kustannustehokkaasti. Suunnittelu tukee paitsi vesiensuojelua myös tulva- ja kuivuusriskien vähentämistä, luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutoksen hillintää”, kertoo projektipäällikkö **Anna Saarentaus**.

Pilotoimme hankkeessa vesistöystävällistä metsänhoitoa Tilanjoella Pohjois-Pohjanmaan Utajärvellä. Laadimme Tilanjoelle valuma-aluesuunnitel-

man, jossa arvioitiin jokeen päätyvien ravinteiden nykyistä ja tulevaa tilannetta. Toteutimme Tilanjoella löytämiämme kustannustehokkaita toimia ravinnekuorman leikkaamiseksi.

Tilanjoen paikallisen pilotoinnin lisäksi tuotimme uutta tietoa vesistöystävällisestä metsänhoidosta metsänomistajille, viranomaisille ja hanketoimijoille. Keskeinen johtopäätös oli, että soiden ennallistaminen ja metsäojitusten valumavesien palauttaminen luonnontilaisille tai ennallistetuille soille ovat ainoat keinot, joilla metsätalouden ravinnepäästöjä vesistöihin voidaan merkittävästi vähentää. Ne hillitsevät turpeen hajoamista ja puhdistavat valumavesiä, kun suokasvillisuus ja pintaturve pidättävät ojavesien sisältämiä ravinteita ja kiintoainetta.

Tuottamamme uusi paikkatietoanalyysi tarjoaa työkalun vesiensuojelussa käytettävien rakenteiden sijoittamiseen, ja viestintämateriaalit kannustavat vesiensuojeluun turvemaidella. Myös kehittämämme toimintamalli yksityisten maiden valuma-aluesuunnitteluun edistää suojelua.

Toteutimme hankkeen yhteistyössä yksityismetsänomistajien ja valtion maita hallinnoivan Metsähallituksen kanssa. Saimme hankkeeseen rahoitusta maa- ja metsätalousministeriöltä ja ympäristöministeriöltä osana Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan edistämisen hankeavustuksia.

LANNOITELAIVAUSHANKE

LANNOITTEIDEN LAIVAUS KUORMITTA ITÄMERTA MERKITTÄVÄSTI – VÄHENNYKSIIN LÖYTYY KEINOJA

EEVA TÄHTIKARHU

Lannoitelaivaushankkeessa ehkäisemme lannoitteiden merikuljetuksista aiheutuvien ravinnepäästöjen kulkeutumista Itämereen. Hankkeessa tekemiemme mittausten mukaan lannoitteiden käsittely satamissa aiheuttaa mittavia ravinnepäästöjä. Olemme kuitenkin löytäneet alan toimijoiden kanssa keinoja ravinnekuorman vähentämiseen.

VUONNA 2020 ALKANEESSA Lannoitelaivaushankkeessa olemme kartoittaneet Itämeren alueen satamien ravinnepäästöriskejä ja edistäneet lannoitteiden käsittelyä satamissa niin, että mereen päätyvän lannoitehävikin määrää saadaan vähennettyä. Riski päästöistä on laivojen lastauksessa, purussa ja alusten ruumien pesussa avomerellä.

”Lannoitteita kuljetetaan satamien kautta niin suuria määriä, että pienikin suhteellinen hävikki aiheuttaa mereen päätyessään merkittävää haittaa Itämeren meriympäristölle”, kertoo John Nurmisen Säätiön Lannoitelaivaushankkeen projektipäällikkö **Eeva Tähtikarhu**.

HaminaKotkan Sataman kanssa tekemämme seurannan mukaan sataman lannoiteterminaalien hulevesien mukana mereen päätyvä typpikuorma on satoja tonneja vuodessa. Tyypeä ja fosforia sisältävät lannoitteet kiihdyttävät levien kasvua eli lisäävät rehevöitymistä.

Siinä missä muille suurille pistekuormituksen lähteille, kuten teollisuuslaitoksille ja jätevedenpuhdistamoille, on asetettu rajat ravinnepäästömääriin, lannoitesatamien ravinnepäästöjä ei ole rajoitettu. Ympäristöviranomaiset eivät ole myöskään edellyttäneet satamilta ravinnepäästöjen kokonaismäärien seurantaa.

KEINOJA RAVINNEKUORMAN VÄHENTÄMISEKSI Olemme löytäneet yhdessä alan toimijoiden, kuten satamien, varustamoiden, satamaoperaattoreiden ja

lannoiteteollisuuden, kanssa hyviä käytäntöjä ja tekniikoita lannoitelastauksen päästövähennyksiin.

Lastauksesta aiheutuva ravinnekuormaa voidaan vähentää suhteellisen yksinkertaisesti ja edullisesti. Jo lastinkäsittelyn parantaminen ja hyvät siivouskäytännöt kantavat pitkälle hävikin vähentämisessä.

Vuoden 2023 aikana vähensimme lannoitesatamista mereen päätyviä rehevöittäviä lannoitepäästöjä yhteistyössä Suomen suurimpien lannoitesatamien HaminaKotkan ja Kokkolan kanssa. Molempien satamien laiturialueen hulevesikaivoihin asetettiin suodattimia, jotka estävät laiturialueelle levinneiden lannoitteiden kulkeutumista mereen. Kokkolassa otettiin myös käyttöön laivan ja laiturin väliin asetettava suojalevy estämään lannoitteen varisemista mereen lastauksen aikana.

Olemme myös kehittäneet hankkeessa menetelmän satamien ravinnepäästöjen seurantaan ja tehneet yhteistyötä ympäristöviranomaisten kanssa satamien ympäristövalvonnan parantamiseksi.

Seuraavaksi haluamme saada opit jakoon koko Itämeren alueelle, sillä lannoitteita liikkuu satamien kautta kaikissa Itämeren maissa.

Johdollamme laaditaan ohjeistusta lannoitteiden käsittelyyn satamissa. Ohjeistus on tarkoitus julkaista Itämeren suojelukomission HELCOMin suosituksina, jolloin se voidaan ottaa käyttöön kaikissa Itämeren rantavaltioissa.

MERINIITTYHANKE

KÄYNNISSÄ

PERKA TUURI

ENNALLISTAMME HANKKEESSA Itämeren avainlajin meriajokkaan muodostamia vedenalaisia niittyjä istuttamalla meriajokasta yhdessä Metsähallituksen Luontopalvelujen kanssa. Tavoitteenamme on vahvistaa Itämeren meriluonnon monimuotoisuutta ja torjua luontokatoa palauttamalla meriniittyjä alueille, joilta ne ovat hävinneet. Teemme hankkeessa yhteistyötä myös keskieuropalaisten merensuojelujärjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on lisätä tietoisuutta meriluonnosta ja kasvattaa ennallistamistyötä.

Istutimme vuonna 2023 noin 300 meriajokkaan pistokasta läntiselle Suomenlahdelle. Lisäksi käynnistimme vapaaehtoistoimintaan pohjautuvan yhteistyön sukellusseura H2O:n kanssa uusien istutuspaikkojen kartoittamiseksi.

PELTOJEN KIPSI-KÄSITTELY (GYPREG)

KÄYNNISSÄ

EDISTÄMME PELTOJEN kipsikäsittelyä Itämeren rantavaltioissa ja tuemme menetelmän entistä laajempaa käyttöönottoa. Kipsin leivittäminen pelloille vähentää eroosiota ja leikkaa forsforikuormitusta vesistöihin. Roolimme GYPREG-hankkeessa on edistää kipsikäsittelyn laajentumista etenkin Ahvenanmaalla ja tukea menetelmän käyttöönottoa muissa Itämeren maissa. Hanke käynnistettiin marraskuussa 2023.

Omien kipsihankkeidemme lisäksi edistimme kipsikäsittelymenetelmän käyttöönottoa jakamalla aiheeseen liittyvää kokemustamme ja osaamistamme myös muiden hankkeissa. Jaoin tietämystämme Suomen ympäristökeskuksen johtamassa Tanskaan ja Norjaan keskittyvässä NordGypsum-hankkeessa sekä Klaipedan yliopiston johtamassa Econut-hankkeessa.

LEKA VUORINEN

METSÄOJITUSALUEIDEN VESIEN PUHDISTUS (YKSITYIS-VESPA)

KÄYNNISSÄ

ASMO HYVÄRINEN

METSÄTALouden SUURIMMAN vesistökuormittajan muodostavat suoalueilla kasvavat metsät, joiden maata on aikoinaan kuivatettu puuntuotantoa varten ojia kaivamalla. Puhdistamme ojitettujen metsäalueiden vesiä johtamalla ne luonnontilaisille tai ennallistettaville soille pintavalutukseen. Pintavalutuksessa metsäojia padotaan, jolloin niiden vedet voidaan ohjata puhdistumaan laajalle alueelle, esimerkiksi jo ennallistetuille soille.

Vuonna 2023 etsimme hankkeeseen neljä kohdetta (Alavus, Halsua, Taivalkoski, Ranua) ja neuvottelimme niiden toteutussopimukset maanomistajien kanssa. Edistimme vesienpalautustoimien toteuttamista myös muualla Suomessa laatimalla sopimusmalleja, jotka tukevat eri toimijoiden tekemää vesien puhdistuksen suunnittelua ja toteutusta. Teemme hankkeessa yhteistyötä Tapio Palvelut Oy:n ja Iin Micropolis Oy:n kanssa. Hanke saa rahoitusta ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmasta.

KÄYNNISSÄ

ETSIMME KUSTANNUSTEHOKKAITA keinoja, joilla voidaan vähentää kemikaalialusten tankinpesusta aiheutuvaa haitallisten aineiden pääsyä Itämereen. Traficomin laatimassa riskiarviossa tunnistettiin, mistä Suomen satamissa purettavista kemikaaleista aiheutuu haitallisimpia päästöjä Itämereen, mikäli laivat päästävät tankinpesuvedet suoraan mereen. Aloitimme yhteistyön kaikkien niiden kemikaaliteollisuuden yritysten kanssa, joille tuodaan laivoilla haitallisimmiksi tunnistettuja kemikaaleja.

Työmme tuloksena kaikki Suomen mäntyöljytoimijat sitoutuivat kesästä 2023 alkaen käsittelemään mäntyöljytankkereiden pesuvedet maissa. Hanke laajeni Ruotsiin yhteistyössä Coalition Clean Balticin ja Ruotsin liikenneviraston kanssa.

VILLE-VEIKKO NTOUVOORI TRAFICOM

RANNIKKORUOKO- HANKE

KÄYNNISSÄ

RANNIKKORUOKOA NIITTÄMÄLLÄ ja ruokomassaa jatkojalostamalla Itämerestä voidaan poistaa liiallisia ravinteita. Jatkoimme vuonna 2023 yhteistyötä kuntien ja HELMI-niittojen toteuttajien kanssa. Tukemme kohdistui niitetyn ruo'on keruun mahdollistamiseen, minkä lisäksi teimme edelleen yhteistyötä ruokomassaa jatkojalostavien yritysten kanssa. Vuonna 2023 niittokohteita oli neljä ja niittoalaa noin 75 hehtaaria. Kerätyn ruokomassan vastaanottajana toimi kaksi yritystä kasvualustasektorilta.

Kokeilimme ruovikkojen keruuseen myös uutta tukimallia vesiosakaskunnille, kyläyhdistyksille ja muille paikallistoimijoille. Mallissa tuetaan ruokomateriaalin keruun ja välivarastoinnin kustannuksia. Vuonna 2023 viisi tahoaa haki keruutukea, ja yhteinen niittoala oli noin 30 hehtaaria. Julkaisimme loppuvuodesta suunnitteluoppaan erityisesti ELY-keskusten, kuntien ja kaupunkien ruovikonniitoista vastaaville suunnittelijoille.

ERKA VUORINEN

BALTICREED- HANKE

KÄYNNISSÄ

HELMI POHIOJA

OLEMME LAAJENTANEET ruovikoiden niittämistä ja ruo'on hyötykäytön edistämistä uudessa BalticReed -hankkeessamme. Kartoitamme alan toimijoiden ja sidosryhmien kanssa ruo'on hyödyntämiseen liittyviä pullonkauloja esimerkiksi logistiikkaan liittyen. Ruoko on ollut vielä suhteellisen alihyödynnetty materiaali, vaikka lupaavia jalostusmahdollisuuksia löytyy muun muassa kasvualustoista, biokaasutuotannosta ja rakennusmateriaaleista.

Vuonna 2023 niitimme ruokoa kahdellatoista rannikkoalueella Manner-Suomessa, Ahvenanmaalla ja Ruotsissa. Järjestimme koulutusta ja työpajoja yritykselle, jotka ovat kiinnostuneita ruovikon niitosta tai ruokomateriaalin hyödyntämisestä.

Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Ammattikorkeakoulu Arcada, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Itä-Götanmaan lääninhallitus ja Race for the Baltic Ruotsissa. Hanke on EU:n Interreg Central Baltic -ohjelman osarahoittama.

LANTAKIERRÄTYS- HANKE

KÄYNNISSÄ

SIIRRÄMME HANKKEESSA prosessoitua lantaa kotieläintuotannon ravinneylijäämäisiltä alueilta ravinnealijäämäisille alueille kasvituotantoon. Siirtämällä ravinnepitoista lantaa ravinnealijäämäisille alueille vähennämme maatalouden ravinnehuutoumia Itämereen ja parannamme ruoantuotannon alueellista ravinnetasapainoa. Olemme kohdentaneet toimia etenkin Lounais- ja Länsi-Suomen alueille, joille on keskittynyt paljon eläintuotantoa. Lisäksi tuotamme tietoa ja toimintamalleja, joilla voidaan parantaa eläintuotannon ravinnetasapainoa. Vuonna 2023 tuimme Saaristomeren valuma-alueen sikatiloja lannan prosessoinnissa sekä prosessoidun kuivalannan kuljetuksessa matalan fosforitason peltoille kasvituotantoon. Vuonna 2023 siirsimme noin 2200 m³ separoitua kuivalantaa, sisältäen noin 5600 kg fosforia, neljältä sikatilalta kymmenen kasvitilan käyttöön.

TARA JAANKOLA

AHVENANMAAN KIPSIHANKE

PÄÄTTYI VUONNA 2023

SADÉ MÄRKÄÄ

PARANSIMME AHVENANMAAN rehevöityneiden sisälahtien tilaa kipsikäsittelemällä peltoja. Kipsi eli kalsiumsulfaatti parantaa maan mururakennetta ja edistää fosforin sitoutumista maaperään vähentäen näin sen huuhtoutumista vesistöihin. Kipsikäsitteily jopa puolittaa pelloilta vesistöihin päätyvän fosforin ja kiintoaineksen määrän. Vaikutus kestää usean vuoden ajan. Vuonna 2023 pilottiimme osallistui seitsemän uutta viljelijää, jotka levittivät kipsiä yhteensä 102 hehtaarille peltopinta-alaa. Toteutimme hankkeen yhteistyössä ahvenanmaalaisen Rädda Lumparn -järjestön kanssa. Kipsihankkeemme Ahvenanmaalla päättyi 2023, mutta jatkamme kipsin käytön edistämistä EU:n rahoittamassa GYPREG-hankkeessa, jossa kipsikäsitteilyiden soveltuvuutta ja käyttöönottoa tutkitaan eri Itämeren rannikkovaltioissa.

LVIVIN BIOKAASU- HANKE

KESKEYTYNYT SODAN VUOKSI

SOLMIMME VUONNA 2016 Ukrainassa sijaitsevan Lvivin ja kaupungin vesilaitoksen kanssa sopimuksen, jonka mukaan Lviviin suunniteilla olevan biokaasulaitoksen jätevesille rakennetaan tehostettu fosforinpoisto. Vastaamme hankkeessa fosforinpoiston laitteistohankinnoista ja suunnittelusta. Venäjän Ukrainassa toteuttaman hyökkäyssodan vuoksi hanke ei edennyt vuonna 2023.

LASSE HENDRIKS

PÄÄTTYNEIDEN HANKKEIDEN SEURANTA

SEURAAMME ERI HANKKEISSA tuottamiemme politiikkasuositusten ja ohjeistusten jalkautusta ja siirrämme eteenpäin hankkeissa kertynyttä, Itämeren suojelun kannalta keskeistä tietoa. Olemme myös seuranneet Venäjällä ja Valko-Venäjällä aikaisemmin toteuttamiemme jäteveden puhdistamohankkeiden tuloksia.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

KÄYMME HANKKEISSAMME jatkuvasti vuoropuhelua niin poliitikkojen ja virkamiesten kuin yrityselämän päättäjien kanssa. Tuotamme tietoa ja suosituksia meren suojelukeinoista muun muassa eri toimialojen ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Viemme Itämeren tärkeitä asioita eteenpäin monissa viestintäkanavissa ja vaikutamme antamalla lausuntoja asetuksista ja laeista.

Vuonna 2023 vaikutimme eduskuntavaaleissa tavoitteenamme saada Itämeren ja etenkin Saaristomerén suojelutoimenpiteitä hallitusohjelmaan 2023–2027. Järjestimme myös Itämerivaalitentin, johon osallistui ehdokkaita viidestä suurimmasta puolueesta.

Seuraamme Itämerta koskevaa keskustelua niin tiedeyhteisössä kuin kansalaisyhteiskunnassa ja politiikassa. Esimerkiksi marraskuussa 2023 järjestimme Suomen ympäristökeskuksen kanssa ajankohtaisen asiantuntijaseminaarin akkuteollisuuden sulfaattipäästöjen vaikutuksista vesistöihin.

Kehitimme myös kaksi vaikuttajaverkosta, joiden tavoitteena on lisätä Itämeri-aiheiden näkyvyyttä ja parantaa suojelutyön vaikuttavuutta.

MERIYMPÄRISTÖTYÖ VUONNA 2024

VUONNA 2024 jatkamme käynnissä olevien ympäristöhankkeidemme parissa ja seuraamme päättyneiden toimiemme tuloksia. Vähennämme Itämeren rehevöitymistä poistamalla merestä ravinteita sekä leikkaamalla maa- ja metsätalouden ravinnekuormitusta. Estämme myös merikuljetuksista aiheutuvaa ravinne- ja haitta-ainekuormitusta Itämereen. Lisäksi torjumme vedenalaista luontokatoa laajentamalla meriniittyjen ennallistamista.

Teemme jatkuvasti selvitystyötä ja valmistelemme uusia keinoja merensuojeluun. Tätä työtämme ohjaavat toimintaperiaatteemme: riippumattomuus, kohdenetetut toimet, mitattava tuloksellisuus ja rajat ylittävä yhteistyö.

Seuraamme aktiivisesti Itämeren tilasta saatavaa tietoa. Vaikutamme ottamalla kantaa ajankohtaisiin Itämerta koskeviin ympäristökysymyksiin ja teemme tiivistä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa.

PEKKA TUURI

VARAINHANKINTA

Tukijamme ja kumppanimme välittävät Itämeren sanomaa eteenpäin ja mahdollistavat pitkäjänteisen työmme meren pelastamiseksi. Haluamme kiittää kaikkia toimintaamme tukeneita lahjoittajia ja kumppaneita. Itämeri voidaan pelastaa vain yhteisvoimin.

VUONNA 2023 pääyhteistyökumppanimme olivat Fortum, Nokia, Ålandsbanken, Supercell, Sanoma Media Finland, Orion, Veho ja Roschier. Muita merkittäviä tukijoitamme olivat muun muassa Bewi Raw, Climecon, Kiilto, Evli, Tokmanni, Outnorth, Greta Maria Lindbloms stiftelse, August Ludvig Hartwallin säätiö, Caverion, Neste, Julius Tallberg, Rauman Satama, Turun Satama, Tallink Grupp ja Viking Line.

Itämeri sai kumppaneidemme avulla näkyvyyttä ja kuuluvuutta useissa paikoissa, kuten valtakunnallisissa lehdissä, verkkojulkaisuissa, ulkomainonnassa sekä tv-kanavilla.

Keräsimme toimintamme mahdollistavia varoja kausikampanjoilla, ympärivuotisella digitaalisella varainhankinnalla ja aktiivisella yritysvarainhankinnalla. Säännölliset lahjoitukset mahdollistavat pitkäjänteisen työn. Myös testamenttilahjoitukset ovat tärkeä tuki toiminnallemme. Osallistuimme valtakunnalliseen testamenttivarainhankintaa edistävään Hyvä Testamentti –kampanjaan Vastuullinen Lahjoittaminen ry:n jäsenenä.

VASTUULLISTA VARAINHANKINTAA

Sitoudumme vastuulliseen lahjoitusvarojen käyttöön ja huolehdimme, että lahjoittajien tuki kohdentuu ensi sijassa säätiön varsinaiseen toimintaan. Seuraamme vuosittain niin kutsutun lahjoittajan euron suuruutta sekä raportoimme lahjoittajille säännöllisesti, mitä tuloksia heidän tuellaan on saatu aikaan. Myös lahjoittajien yksityisyys ja tietoturva on meille tärkeää. Vuonna 2023 vahvistimme järjestelmiä ja prosesseja lahjoittajien tietosuojan varmistamiseksi sekä asiakaskokemuksen parantamiseksi.

Haemme kumppaneiksi erityisesti sellaisia yrityksiä, joille Itämeri on liiketoiminnan ja sen vastuullisuuden näkökulmasta olennainen ympäristö. Noudatamme kumppanien valinnassa harkintaa ja eettisiä ohjeistuksia, joilla varmistamme, että kumppani sitoutuu säätiön arvoihin ja missioon. Yhteistyö kanssamme edistää useita YK:n kestävän kehityksen tavoitteita.

NOKIA

”Osana Nokian vastuullisuustyötä pyrimme edistämään luonnon monimuotoisuuden ja geodiversiteetin säilymistä omilla maa- ja saaristoalueilla. Teknologian ja digitalisaation roolin tutkiminen on ratkaisevan tärkeää maailman suojelemiseksi. Yhteistyössä John Nurmisen Säätiön kanssa voimme tukea kriittisiä projekteja Itämeren rehevöitymisen ja siihen liittyvien riskien torjumiseksi.”

Anthony D’Arcy, Director, ESG engagement and enablement, Nokia

”Yhtenä OP Ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteista on edistää luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta, ja vuonna 2023 julkaisimme luonnon monimuotoisuuden tiekartan. Oman ja arvoketjujen kautta tehtävän työn lisäksi haluamme Suomen suurimpana finanssialan toimijana panostaa yhteistyöhön kolmannen sektorin kanssa. On ilo tukea John Nurmisen Säätiötä meille kaikille yhteisen Itämeren suojelutyössä.”

Timo Ritakallio, pääjohtaja, OP Ryhmä

VEHO

”Itämeri yhdistää kaikkia Veho Groupin maita ja haluamme kantaa vastuamme ympäristön hyvinvoinnin tukemiseksi. Kumppanuutemme John Nurmisen Säätiön kanssa tukee tätä tavoitetta. Tavoitteenamme on olla Veho-konsernissa hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä.”

Juha Ruotsalainen, toimitusjohtaja, Veho

AUGUST LUDVIG HARTWALL
STIFTELSE • SÄÄTIÖ

”Yhtenä August Ludvig Hartwallin säätiön toiminnan päämääränä on puhtaan luonnon edistäminen. Pyrimme osallistumaan eri projekteihin pitkäjänteisenä tukijana tavalla, joka mahdollistaa hyvän tuloksen ja pitkäaikaisen hyödyn. John Nurmisen Säätiön tehokkaat ja konkreettiset toimenpiteet Itämeren pelastamiseksi edustavat August Ludvig Hartwallin säätiön asettamia päämääriä ja olemme ilolla ja kiitollisina seuranneet toteutettujen toimenpiteiden tuloksia.”

August Ludvig Hartwallin säätiön hallitus

TUKIJAMME 2023

Kiitämme kaikkia lahjoittaneita sekä pro bono -työtä tehneitä. Työmme Itämeren pelastamiseksi jatkuu avullanne!

Air Liquide Gas Ab, Ajr Solutions Oy, Algol Oy, Almaco Group Oy, Aloniahelsinki Oy, Antilooppi Ky, Aquaflo Oy, ATC Global Solutions Oy Ab, Aventure Partners Oy, Back Office Services Oy Bos, Besettle Finance Finland, Bird & Bird Asianajotoimisto Oy, Bonge Oy, CF Rannikko Oy, Circulation Oy, Cma Cgm Finland Oy Ab, Crasman Oy, Dnv Business Assurance Finland, Espoon Hiippakunnan Tuomiokapituli, Eurolaite Oy, Euroports Finland Oy, Evoke Oy, Exsane Oy, Finnchain Oy, Foodduck Oy, Golden Oriol Oy Ab, Granlund Oy, Gulddiva Ab, Gummerus Kustannus Oy, Haucon Finland Oy, Helsingin Lihakauppiasyhdistys Ry, Hoteldrift Helsinki Oy Ab, Huhtaware Oy, Insinööri-toimisto Helminen Oy, Ish Parent-Teacher Organization, Kerttunen Consulting Oy, Kiinteistöväilytys Nina Julkunen Lkv Oy, Kivikivi Oy, KI-Lämpö Oy, Korihoolto Moksi Oy, Koruliike Pearly Parrot, Kotipalvelu Aura Oy, Kotkan Kaupunki, Liikenne- Ja Viestintävirasto, Loimaan 1. Apteekki, Loimu Ry, Lounea Yritysratkaisut Oy, Läntinen Tanssin Aluekeskushdistys Ry, Maaseudun Sivistysliitto Ry, Mediabox Oy, Melkki Partners Oy, Metroauto Oy, Miilux Oy, Musiikkisato Oy, Népra Oy, Nextup Oy, Nimbus Gruppen Oy, Nissan, Nordic Europe Oy, Nykarleby Stad, Nymans Elektriska Ab, Okartek Oy, Olympus Finland Oy, Osmia Oy, Oy Consylva Ab, Oy Rabbit Films Ltd, Oy Transmeri Group Ab, Pharmalex Finland, Pidot Productions Oy, Pno Finland Oy, Pumpkin Design Oy, Ravintola Aito, Reflector Oy, Rexel Finland Oy, Safety Reflector Finland Oy, Sanoma Media Finland Oy, Saxo Oy, Speed & Powerboat Society Ry, Stena Recycling Oy, Sumi Oy, Sun Ferry Oy, Suomen Palautuspakkaus Oy, Tapaturmavakuutuskeskus TvK, Teconer Oy, Thomasset Oy, Turun Ix Apteekki, Vafo Praha S.R.O, Vakka-Suomen Puhelin Oy, Verdane Foundation As, Yksityisrittäjien Säätiö Sr ja Ytm-Industrial Oy

SÄÄTIÖN TOIMINNAN RAHOITUS VUONNA 2023

SÄÄTIÖ RAHOITTA toimintansa lahjoitusvaroilla, avustuksilla, julkisella rahoituksella sekä vuokraus- ja sijoitustoiminnan tuotoilla. Säätiö kustantaa kirjoja osana tiedonjulkistamistyötään, mutta kirjojen myynnistä vastaa säätiön vuonna 2020 perustama tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy (ks. s. 9). Vuonna 2023 varainhankinnan lahjoituksista valtaosa tuli koko säätiön toiminnalle eikä yksittäiselle hankkeelle. Lahjoitusten avulla säätiö varmistaa toimintansa kasvun, kehittymisen ja jatkuvuuden.

Säätiön varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut on kerrottu tuloslaskelmassa kohdissa Merikulttuuri- sekä Meriympäristöhankkeet ks. sivulta 46 alkaen. Merikulttuurin toiminnan alijäämä vuonna 2023 oli 655 541 euroa (342 499 euroa vuonna 2022). Meriympäristön toiminnan alijäämä oli 1 545 182 euroa (1 157 591 euroa vuonna 2022). Säätiön tuloslaskelmassa tilikauden ylijäämä rahastosiirtojen jälkeen vuonna 2023 oli 973 402 euroa (573 804 euroa vuonna 2022).

Varainhankinnan lahjoituksista suurin osa tuli yleislahjoituksena koko säätiön toimintaan 2 601 480 euroa (2 165 960 euroa vuonna 2022), mikä on säätiön strategian mukaista. Vuonna 2023 yleislahjoitusten lisäksi meriympäristölle saatiin lahjoituksia 307 028 euroa (425 335 euroa vuonna 2022) ja merikulttuurille 46 248 euroa (45 826 euroa vuonna 2022).

Varainhankinnan kulut vuonna 2023 olivat 933 985 euroa (574 484 euroa vuonna 2022). Kuluihin sisältyi muun muassa mediatilakuluja, palkkakuluja ja varainhankintakampanjoiden ja varainhankinnan digialustojen kehityskuluja. Lisäksi säätiö on kehittänyt erityisesti verkkolahjoittamisen muotoja. Varainhankinnan tulos kulujen ja toimintaan kohdentamisen jälkeen oli 1 667 495 euroa (1 591 477 euroa vuonna 2022).

Säätiön taseen loppusumma tilikauden 2023 lopussa oli 15 793 749 euroa (15 736 640 euroa vuonna 2022). Oma pääoma oli 14 762 078 euroa (15 327 231 euroa vuonna 2022).

MERIKULTTUURIN RAHOITUS JA KULUT

Säätiön kirjamyynnin tuotot vuonna 2023 olivat 3 269 euroa (76 698 euroa vuonna 2022). Kirjamyynnin tuotot koostuvat pääosin säätiön julkaisemien kirjojen myynnistä tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy:lle. Vuonna 2023 säätiö lisäksi myi tytäryhtiölleen hallintopalveluita yhteensä 1 377 eurolla (19 075 euroa vuonna 2022). Merikulttuuriin kohdennettuja lahjoituksia saatiin 46 248 euroa (45 826 euroa vuonna 2022) ja avustuksia 15 062 euroa (12 153 euroa vuonna 2022).

Merikulttuurin kulut olivat 721 498 euroa (519 451 euroa vuonna 2022). Kulut koostuivat julkaisutoiminnan kuluista 11 838 euroa (84 397 euroa vuonna 2022), diginäyttelyiden ja fyysisten näyttelyiden tuotantokuluista, sekä muun muassa Tuntematon Itämeri -hankkeen ja Itämeri puhuu -keskustelusarjan kuluista. Julkaisutoiminnan pääpaino oli uusien kirjojen tuotantokustannuksissa, jotka muodostuivat muun muassa kuvaoikeushinnoista, kirjailijoiden palkkioista ja painokustannuksista. Kokoelmien kulut olivat 159 160 euroa (42 311 euroa vuonna 2022) käsittäen näyttelyjen tuottamiseen sekä kokoelman digitoinnin ja kokoelmanhallintaohjelmiston käyttöönoton valmistelun. Lisäksi kokoelmien puhdistus- ja konservointitöistä koituviin kuluihin on varattu 72 400 euroa. Säätiön kokoelmaa ei kartutettu vuonna 2023. Säätiön kokoelmien arvo taseessa oli 735 897 euroa.

MERIYMPÄRISTÖHANKKEIDEN RAHOITUS JA KULUT

Säätiön meriympäristöhankkeiden tuotot olivat yhteensä 493 748 euroa (627 431 euroa vuonna 2022). Säätiön saaman julkisen rahoituksen määrä vuonna 2023 oli 185 670 euroa (202 096 euroa vuonna 2022), joka koostuu EU:n rahoitusosuuksista sekä muista tuista hankkeille.

Itämeren suojeluun kohdennetut lahjoitukset ohjataan Puhdas meri II -rahastoon. Rahasto käsitellään säätiön omassa pääomassa erillisenä sidottuna rahastona, jonka pääomaa voidaan käyttää vain rahaston sääntöjen mukaiseen käyttötarkoitukseen. Rahaston pääoma 31.12.2023 oli 1 058 137 euroa (2 596 693 euroa vuonna 2022). Meriympäristöhankkeiden tilikauden alijäämä oli kokonaisuutena 1 545 182 euroa (1 157 591 euroa vuonna 2022). Rahastosta käytettiin 1 538 555 euroa (1 138 021 euroa vuonna 2022).

Meriympäristöhankkeiden kulut vuonna 2023 olivat 2 038 930 euroa (1 785 022 euroa vuonna 2022). Hankekuluihin sisältyi muun muassa säätiön omien asiantuntijoiden ja viestinnän palkkakuluja, Itämeritietoisuuden kasvattamiseen liittyviä kuluja, matkakuluja, asiantuntijapalveluita, vesistövaikutusten seurantaan liittyviä kuluja sekä lantafosforin siirtoon ja ruovikon keruuseen ja siirtoon liittyviä logistiikkakuluja.

SÄÄTIÖN VARAINHOITO

Säätiön varallisuutta hoidetaan suunnitelmallisen tuottavasti. Säätiö ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusmarkkinoilla lyhyen aikavälin voiton tavoittelemiseksi. Säätiön hallitus seuraa sijoitusten tuottoa säännöllisesti kokouksissaan. Säätiön omaisuudenhoitosalkkua hoitaa Evli, ja kiinteistörahastoa säilytetään

eQ:ssa. Testamenttilahjoituksena tullut 266 460 euron Seligson & Co. rahastosijoitus päätettiin pitää toistaiseksi Seligson & Co:n hoidossa hyvän tuotto-tason ja riskien hajauttamisen vuoksi. Evli on palkittu Suomen parhaaksi vastuullisessa sijoittamisessa (SFR: Responsible Investment Awards 2022) ja pyrkii olemaan hiilineutraali varainhoitaja vuoteen 2050 mennessä.

Säätiön varallisuus on pyritty hajauttamaan vähä-riskisiin sijoituksiin. Vuonna 2023 sijoitustoiminnan tulos oli heikko, 19 206 euroa (-630 975 euroa vuonna 2022), johtuen yhtiösijoitusten alaskirjauksista.

VUOKRAUSTOIMINTA

John Nurmisen Säätiö omistaa noin 12,9 % Kiinteistö Oy Pasilankatu 2 osakekannasta Länsi-Pasilassa. Huolintatalossa sijaitsevat myös säätiön toimitilat, kokoelmat ja kokoelmavarasto. Säätiön omistamat tilat ovat pääosin vuokrattuina. Vuoden 2023 lopussa säätiöllä oli vuokraamatonta tilaa noin 120 m². Vuonna 2023 vuokratuotot olivat 158 991 euroa (150 595 euroa vuonna 2022) ja säätiön vuokraustoiminnan tulos oli 19 191 euroa (37 219 euroa vuonna 2022).

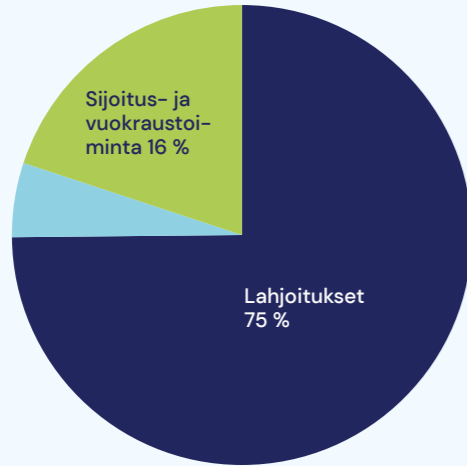
SÄÄTIÖN YHTEISKULUT

John Nurmisen Säätiön yhteiskulut olivat yhteensä 70 323 euroa (61 848 euroa vuonna 2022), jotka koostuivat henkilöstökuluista 55 800 euroa (46 885 euroa vuonna 2022), sekä muista kuluista 14 523 euroa (14 962 euroa vuonna 2022). Säätiön yhteiskuluissa esitetään muun muassa hallituksen ja johdon palkkiot sekä kulut.

SÄÄTIÖN HALLINTO JA ORGANISAATIO

Toimitusjohtaja johtaa ja valvoo säätiön toimintaa.

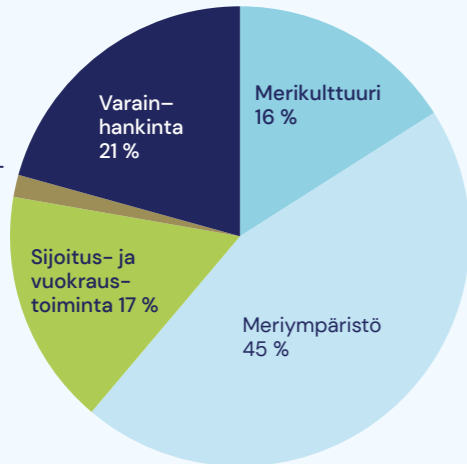
Merikulttuurin ja -ympäristön hankeavustukset, kirjamyynti ja muut merikulttuurin tuotot 5 %

SÄÄTIÖN TUOTTOJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2023

Säätiö rahoittaa toimintansa lahjoitusvaroilla, avustuksilla sekä vuokraus- ja sijoitustoiminnan tuotoilla. Vuonna 2023 lahjoituksia saatiin yhteensä noin 2,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa 75 prosenttia kaikista vuoden tuloista. Säätiö sai vuonna 2023 avustuksia merikulttuuri- ja meriympäristöhankkeille yhteensä noin 202 000 euroa. Säätiö ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusmarkkinoilla lyhyen aikavälin voiton tavoittelemiseksi. Säätiö vuokraa KOY Pasilankatu 2:sta omistamiaan tiloja. Vuonna 2023 sijoitustoiminnan nettotuotto oli 628 000 euroa ja vuokraustoiminnan 159 000 euroa. Tuotot ohjataan varsinaisen toiminnan tukemiseen. Vuonna 2023 kirjamyynti ja muut merikulttuurin tuotot olivat alle 5 000 euroa. John Nurmisen Säätiön eli emosaatiön tilinpäätöstiedot löytyvät sivuilta 46–49.

Säätiön yhteiskulut 1 %

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN KULUJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2023

Säätiön toiminnan kuluista yli puolet aiheutuu meriympäristö- ja merikulttuurityöstä sekä näihin liittyvien hankkeiden toteuttamisesta. Vuonna 2023 meriympäristö- ja merikulttuurityön osuus kuluista oli 61 prosenttia, joka on eritelty tuloslaskelmassa Varsinaisen toiminnan alla. Vuonna 2023 säätiön kokonaiskulut olivat yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Niistä säätiön yhteiskulut muodostivat yhden prosentin eli noin 70 000 euroa. Yhteiskuluihin sisältyvät muun muassa hallituksen ja johdon palkkiot sekä kulut. John Nurmisen Säätiön eli emosaatiön tilinpäätöstiedot löytyvät sivuilta 46–49.

VUONNA 2023 SAADUISTA LAHJOITUKSISTA 72 prosenttia (2,6 M€) käytettiin varsinaiseen toimintaan, eli meriympäristö- ja merikulttuurityöhön. Tukitoimintoihin, kuten varainhankintaan ja säätiön yhteiskuluihin ohjattiin 28 prosenttia lahjoituksista. Saatuja lahjoituksia ei käytetä sijoitustai vuokraustoimintaan, eikä niitä ohjata muuta ulkopuolista rahoitusta saaviin hankkeisiin.

Säätiön hallitus on vastuussa säätiön tarkoituksen toteuttamisesta, toiminnan järjestämisestä ja säätiön varojen hoidosta. Säätiön henkilömäärä oli vuoden 2023 lopussa 25 henkilöä.

Säätiö ei ole antanut lähipiiriin kuuluville rahallaisia avustuksia. Kaikki liiketoimet lähipiirin välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti käyvin arvoin ja säätiön etua ajatellen. Lähipiiritoiminta on dokumentoitu sopimuksin. Lähipiiritapahtumat löytyvät tilinpäätöksen sivulta 56.

Hyvinvoiva henkilöstö on säätiön vastuullisuuden ja menestymisen kulmakivi. Vuonna 2023 säätiölle laadittiin henkilöstöpolitiikka, jonka tavoitteena on vahvistaa säätiön sitoutumista työntekijöiden osaamiseen, hyvinvointiin ja kehittymiseen, yhdenvertaiseen kohteluun, työturvallisuuteen, selkeään johtamiseen sekä varmistaa, että säätiön tavoitteet saavutetaan.

Säätiö toteuttaa säännöllisesti työhyvinvointikyselyitä, joiden avulla kerätään tietoa työntekijöiden työtyytyväisyydestä ja työviireestä. Tulosten pohjalta on kehitetty muun muassa sisäistä viestintää, hankittu julkisen liikenteen käyttöön kannustavia työmatkaetuja ja varmistettu hyvä työpisteiden työergonomia. Tavoitteena on säilyttää tulokset vähintään hyvällä tasolla eli tasolla 4 asteikon ollessa 1–5.

Säätiö muutti Huolintatalossa uusiin isompiin tiloihin lokakuussa 2023. Uusien hankintojen minimoimiseksi toimisto vuokrattiin valmiiksi kalustettuna.

SÄÄTIÖN HALLITUS JA HENKILÖSTÖ

Säätiön hallitus oli vuonna 2023: KTT **Eeva Ahdekivi**, amiraali, ST **Jukka Antero**, OTK, LL.M (Columbia University) **Tommi Juusela** (vpj.), KTM **Juha Lipsanen**, ekonomi, merenkulkuneuvos **Juha Nurminen** (pj.), OTK **Kaisa Olkkonen**, professori **Markku Ollikainen** ja OTK, VT, eMBA **Marja-Lee Rinkineva**. Pitkäaikainen hallituksen jäsen ja va-

rapuheenjohtaja OTK, ekonomi **Hannu Syrjänen** jäi pois hallituksesta. Hallituksen tarkkailijajäsenenä toimivat Sibelius-Akatemian dekaani **Emilie Gardberg** ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) tutkija **Sepo Knuutila**.

Hallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 7 kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen. Vuonna 2023 säätiön toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteensä 154 971 euroa (174 399 euroa vuonna 2022). Kaikki hallituksen jäsenet eivät ottaneet vastaan palkkiota hallitustyöskentelystä. Säätiön hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat tehneet vertailun säätiöiden, yhdistysten ja yritysten hallitus- ja kokouspalkkioiden suuruudesta ja tämän perusteella hallituksen näkemyksen mukaan hallituspalkkiot ovat tavanomaisia.

Säätiön palveluksessa oli vuoden 2023 lopussa 25 henkilöä. Uusia henkilöitä aloitti yhteensä kolme: **Mari Laakso** (yritysvarainhankkija), **Sonja Jaari** (projektipäällikkö) ja **Elisa Kojo** (hallintokoordinaattori). Lisäksi **Henni Skogberg** jatkoi korkeakouluharjoittelunsa jälkeen määräaikaisena kokoelmahallinnon projektikoordinaattorina. Myös kolme määräaikaista työsuhdetta vakinaistettiin. Lisäksi Tuntematon Itämeri -näyttelyssä toimi yhteensä viisi osa-aikaista näyttelyvalvojaa touko-syyskuussa.

Säätiön toimintaa tukevat tärkeistä sidosryhmien edustajista ja asiantuntijoista kootut neuvonantaja- ja ohjausryhmät. Ryhmien jäsenet toimivat vapaaehtoispuolelta eikä heille makseta kokouspalkkiota.

Säätiön tekemisen tukena on Meriympäristötyön neuvonantajaryhmä, joka koostuu vapaaehtoisista asiantuntijoista ja tärkeistä sidosryhmien edustajista.

Neuvonantajaryhmän puheenjohtajana toimii John Nurmisen Säätiön hallituksen jäsen Kaisa Olkkonen. Muut säätiön edustajat olivat vuonna 2023 toimitusjohtaja **Annamari Arrakoski-Engardt** ja hallituksen puheenjohtaja **Juha Nurminen**. Lisäksi neuvonantajaryhmään kuuluivat **Johanna Buchert**

(LUKE), **Ville Wahlberg** (BSAG), **Leif Schulman** (SYKE), **Esa Nikunen** (Helsingin kaupunki/ympäristöpalvelut), **Anja Nystén** (NEFCO), **Airi Kullmala** (MTK), **Helena Tuuri** (UM) ja **Liisa Rohweder** (WWF).

TYTÄR- JA OSAOMISTUSYHTIÖT

Baltic Sea Services Oy

Säätiön täysin omistama tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy (BSS) keskittyy säätiön kirjojen ja ekologisesti kestävien fanituotteiden myymiseen sekä palvelu- ja liiketoiminnan kehittämiseen. Tarkoituksena on erottaa säätiön yleishyödyllinen ja hyväntekeväisyystoiminta kaupallisesta toiminnasta entistä selkeämmin ja saada varoja säätiön toimintaan.

Baltic Sea Services Oy:n myynnin, markkinoinnin ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava **Sonja Karjalainen** palasi vanhempainvapaalta, ja hänen sijaisenaan toiminut **Heikki Ahdekivi** jatkoi vuoden loppuun uuden liiketoiminta-alueen kehitystyötä. Yrityksen hallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2023 Tommi Juusela, ja muut hallituksen jäsenet olivat **Kaisa Olkkonen**, Annamari Arrakoski-Engardt sekä **Marja-Leena Rinkineva**.

Vuoden 2023 aikana tytäryhtiössä keskityttiin myynnin ja markkinoinnin ja uuden liiketoiminnan kehittämiseen. Yhtiön myynti jäi kuitenkin budjetoidusta ja tilikauden 2023 tulos oli tappiollinen 121 731 euroa (vuoden 2022 tappio oli 147 001 euroa).

Säätiön hallituksen päätöksen mukaisesti Tommi Juuselan johdolla työstettiin Baltic Sea Service Oy:lle omistajastrategia, joka hyväksyttiin säätiön hallituksen kokouksessa 8.2.2024. Omistajastrategiaan perustuen säätiön hallitus päätti varovaisuusperiaatteen mukaisesti alaskirjata omistuksiaan Baltic Sea Service Oy:ssä 100 000 euroa vuoden 2023 taseessa.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 säätiöllä on saamista Baltic Sea Services Oy:ltä yhteensä 309 503 eu-

roa (335 518 euroa vuonna 2022). Saamisista 309 503 euroa alaskirjattiin Baltic Sea Services Oy:ltä 150 000 euroa varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Yhteinen Perintö Oy

Yhteinen perintö Oy on FMA Creations Oy:n ja John Nurmisen Säätiön vuonna 2019 perustama yhteiskunnallinen yritys, jonka tehtävänä on kehittää ja edistää kulttuuriperinnön digitaalista saatavuutta. Yhtiö ylläpitää muun muassa Digimuseo.fi-palvelua. Yhteinen Perintö Oy:n hallituksen jäseniä olivat vuonna 2023 säätiön hallituksen jäsen **Juho Lipsanen** sekä säätiön toimitusjohtaja Annamari Arrakoski-Engardt (vpj.). Muut jäsenet olivat puheenjohtaja **Petra Havu** (Suomen museoliitto), **Hanno Nevanlinna** (Futurice Oy) sekä muutosjohtaja **Ville Availa**.

Yhteinen Perintö Oy:n rahoituksesta ja tulevaisuudesta sovittiin Museoliiton/FMA Creations Oy:n ehdotuksen mukaisesti säätiön hallituksen joulukuun kokouksessa 2023. Näihin tulevaisuussuunnitelmiin perustuen säätiön hallitus päätti varovaisuusperiaatteen mukaisesti alaskirjata omistuksiaan Yhteinen Perintö Oy:ssä 109 999 euroa vuoden 2023 taseessa.

Vuonna 2023 säätiö ei rahoittanut Yhteinen Perintö Oy:tä pääomalainoilla kuten FMA Creations Oy. Säätiö on antanut Yhteinen Perintö Oy:lle pitkäaikaisista oman pääoman ehtoista lainaa 40 000 euroa. Kyseinen laina alaskirjattiin säätiön vuoden 2023 taseessa kokonaan.

Yhtiöiden toimintaa ja säätiön roolia niissä tarkastellaan vuoden 2024 lopussa edellä mainittujen suunnitelmien mukaan.

TOIMINNAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Ennakoimattomia ja arvaamattomia riskitekijöitä säätiölle ovat muun muassa Venäjän hyökkäyssota, Gazan sotatila, hyökkäykset laivaliikenteeseen Punaisella merellä ja niiden epäsuorat vaikutukset toimintaan. Koko Itämeren alueen turvallisuuspoliitti-

nen epävarmuus saattaa epäsuorasti näkyä ja vaikuttaa myös säätiön työhön. Hanke Ukrainan Lvivissä odottaa edelleen sodan päättymistä eikä säätiö ole jatkanut hankesuunnittelua Venäjällä. Haastavasta maailmantilanteesta huolimatta säätiö edisti menestyksellisesti muualla käynnissä olevia hankkeita sekä aloitti ja suunnitteli uutta toimintaa.

Varainhankintaa ympäristö- ja kulttuurityöhön haastaa taantuma ja epävarmuus kotimaan työmarkkinoilla. Sota Ukrainassa ja Gazassa sekä sotien ja ympäristökatastrofien uhrien tarvitseman avun määrä on kasvanut samalla, kun inflaatio, energia-kriisi ja taantuma heikentävät lahjoitusshalukkuutta. Ilmastomuutos ja sen aiheuttamat ympäristön muutokset katastrofeineen ovat nyt taka-alalla, mikä tekee varainhankinnasta haastavaa.

Säätiön toiminnan rahoitus on pitkällä aikavälillä riippuvaista hyvästä sijoitustoiminnan tuloksesta. Pääomaa ei haluta syödä perustoiminnan rahoittamiseksi. Sijoitussuunnitelma on toistaiseksi toiminut 5 prosentin tuottotavoitteen saavuttamiseksi hyvin, sijoitusten hajauttaminen on vähentänyt riskiä. Sen sijaan vuokraustoiminnan tuotot ovat heikentyneet, sillä suuren toimistotilarjonnan takia säätiöllä on viime vuosina ollut tiloja tyhjillään yhtiöiden tilareiden pienennyttyä ja kilpailun kiristyttyä. Huolintatalon pitkän tähtäimen korjaussuunnitelman rahoituksesta nykyisellä vuokraustoiminnan tuottotasolla on säätiölle riski.

Säätiön mainetta tutkitaan T-Median mainetutkimuksessa joka toinen vuosi. Tutkimuksen perusteella säätiön maine on korkealla tasolla (yli 4 asteikolla 1–5). Myös luottamus säätiön tekemään työhön on vastaajien mukaan korkea. Luottamus ja maine rakentuvat hallinnon läpinäkyvyydestä, selkeästä strategiasta, riittävästä ja oikea-aikaisesta viestinnästä ja säätiön työn tulosten raportoinnista. Säätiö päivittää strategiaa kolmen ja viiden vuoden välein sekä toimintatapoihin liittyviä politiikoita useammin. Vas-

tuullisuusohjelman työstäminen on tärkeä osa niin säätiön työn kehittämistä kuin mainetta.

Tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy:n ja osaosakuusyhtiö Yhteinen Perintö Oy:n tulevien vuosien haaste on saada yrityksen liiketoiminta kestäväälle pohjalle. Molempien yhtiöiden toiminta on ollut toistaiseksi tappiollista. Yhtiöiden pitkän tähtäimen suunnitelmiin ja omistajastrategiaan perustuen säätiön on kirjannut varovaisuusperiaatteen mukaisesti omistuksiaan yhtiöissä alas vuoden 2023 taseessa.

KATSAUS TULEVAAN TILIKAUTEEN

Vuonna 2024 keskitymme perustekemisemme vahvistamiseen. Takana on muutama vuosi uudistuksia ja kasvua, joten nyt keskitymme sisäistämään ja jalkauttamaan oppimaamme. Tämä tarkoittaa, että arvioimme edelleen tarkkaan tekemisemme vaikuttavuutta ja viestinnässä kirkastamme eri kohderyhmien saavutettavuutta. Säätiö jatkaa määrätietoista ympäristötyötä sekä kertoo Itämeren tarinaa eri kanavissa, erilaisten verkostojen ja kumppanuuksien kautta. Vuonna 2024 säätiö huomioi kaikessa tekemisessään kansainvälisyyden. Säätiö on alkanut kartoittaa omaa tapaansa tehdä vastuullisuustyötä ja etenee siinä aikataulutetun suunnitelman mukaisesti. Nykyinen strategiakausi loppuu vuonna 2025, joten säätiön uuden strategian valmistelu käynnistyy vuonna 2024.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

VARAINHANKINTA	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
MERIKULTTUURI		
<i>Tuotot</i>		
Kirjamyynä	52 262,42	62 815,52
Merikulttuuriin kohdennetut lahjoitukset	46 247,82	45 825,86
Saadut avustukset	19 450,47	12 152,91
Muut tuotot	35 197,22	87 803,60
Tuotot yhteensä	153 157,93	208 597,89
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-339 326,98	-301 446,20
Poistot	-10 858,82	-10 755,31
Muut kulut	-574 240,64	-368 821,71
Varaston muutos	-1 669,11	-25 959,42
Kulut yhteensä	-926 095,55	-706 982,64
Merikulttuuri yhteensä	-772 937,62	-498 384,75
MERIYMPÄRISTÖHANKKEET		
<i>Tuotot</i>		
Hankkeisiin kohdennetut lahjoitukset	307 028,39	425 335,38
Hankkeiden tuotot	1 050,00	0,00
Saadut avustukset	185 669,92	202 095,51
Tuotot yhteensä	493 748,31	627 430,89
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-1 042 039,06	-859 037,18
Poistot	-2 351,94	-1 937,53
Muut kulut	-994 539,26	-924 047,20
Kulut yhteensä	-2 038 930,26	-1 785 021,91
Meriympäristöhankkeet yhteensä	-1 545 181,95	-1 157 591,02
YHTEISKULUT		
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-55 799,74	-46 885,44
Muut kulut	-14 523,11	-14 962,36
	-70 322,85	-61 847,80
Yhteiskulut yhteensä	-70 322,85	-61 847,80
Varsinaisen toiminnan tuotto/kulujäämä	-2 388 442,42	-1 717 823,57

VARAINHANKINTA	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
<i>Tuotot</i>		
Saadut lahjoitukset	2 954 755,97	2 637 122,18
Kohdennetut lahjoitukset	-353 276,21	-471 161,74
Tuotot yhteensä	2 601 479,76	2 165 960,44
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-286 875,81	-234 903,32
Muut kulut	-647 108,76	-339 580,22
Kulut yhteensä	-933 984,57	-574 483,54
Varainhankinta yhteensä	1 667 495,19	1 591 476,90
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
1.1.–31.12.2023		
1.1.–31.12.2022		
Sijoitustoiminta		
<i>Tuotot</i>		
Tuotot rahasto-osuuksista	169 745,21	156 386,89
Myyntivoitot	103 785,10	281 300,52
Muut tuotot	354 083,41	0,00
Tuotot yhteensä	627 613,72	437 687,41
<i>Kulut</i>		
Muut kulut	-248 473,68	-1 068 662,11
Kulut yhteensä	-248 473,68	-1 068 662,11
Sijoitustoiminta yhteensä	379 140,04	-630 974,70
Vuokraustoiminta		
Vuokratuotot	158 450,78	150 594,92
Vastikkeet	-139 799,48	-113 375,82
	18 651,30	37 219,10
Vuokraustoiminta yhteensä	18 651,30	37 219,10
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	397 791,34	-593 755,60
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-323 155,89	-720 102,27
Rahastosiirrot	1 538 555,48	1 138 020,53
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,00	-30 945,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 215 399,59	386 972,38

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	20 541,75	30 812,63
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	8 819,76	7 265,88
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taideteokset	218 893,91	218 893,91
Kartat, kirjat ja esineet	517 002,69	517 002,69
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60	735 896,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	744 716,36	743 162,48
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	13 697 884,21	13 017 852,22
	13 697 884,21	13 017 852,22
Pysyvät vastaavat yhteensä	14 463 142,32	13 791 827,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset kirjat	2 043,59	2 000,00
Kirjat	103 179,40	104 892,10
	105 222,99	106 892,10
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset osakkuusyrittäiltä	0,00	40 000,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	49 429,78	31 045,64
Muut saamiset	351 165,84	819 253,94
Siirtosaamiset	99 519,96	153 236,33
	500 115,58	1 003 535,91
Rahat ja pankkisaamiset	666 931,31	494 890,88
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 272 269,88	1 645 318,89
Vastaavaa yhteensä	15 735 412,20	15 437 146,22

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Puhdas meri II -rahasto	1 058 137,19	2 596 692,67
	1 200 305,88	2 738 861,36
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 2 257 667,50	11 870 695,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 215 399,69	386 972,38
	13 473 067,19	12 257 667,50
Oma pääoma yhteensä	14 673 373,07	14 996 528,86
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	200 000,00	0,00
Muut velat	12 825,00	2 604,00
Pitkäaikainen yhteensä	212 825,00	2 604,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	263 400,00	46 666,67
Ostovelat	156 970,89	103 330,12
Muut velat	43 952,09	44 997,08
Siirtovelat	384 891,15	243 019,49
Lyhytaikainen yhteensä	849 214,13	438 013,36
Vieras pääoma yhteensä	1 062 039,13	440 617,36
Vastattavaa yhteensä	15 735 412,20	15 437 146,22

EMOSÄÄTIÖN TULOSLASKELMA

VARAINAINEN TOIMINTA	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
MERIKULTTUURI		
<i>Tuotot</i>		
Kirjamyynti	3 268,54	76 697,85
Merikulttuuriin kohdennetut lahjoitukset	46 247,82	45 825,86
Saadut avustukset	15 062,00	12 152,91
Muut tuotot	1 378,07	42 275,50
Tuotot yhteensä	65 956,43	176 952,12
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-266 413,52	-187 410,91
Poistot	-587,94	-484,43
Muut kulut	-454 539,99	-308 293,40
Varaston muutos	43,59	-23 262,39
Kulut yhteensä	-721 497,86	-519 451,13
Merikulttuuri yhteensä	-655 541,43	-342 499,01
MERIYMPÄRISTÖHANKKEET		
<i>Tuotot</i>		
Hankkeisiin kohdennetut lahjoitukset	307 028,39	425 335,38
Hankkeiden tuotot	1 050,00	0,00
Saadut avustukset	185 669,92	202 095,51
Tuotot yhteensä	493 748,31	627 430,89
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-1 042 039,06	-859 037,18
Poistot	-2 351,94	-1 937,53
Muut kulut	-994 539,26	-924 047,20
Kulut yhteensä	-2 038 930,26	-1 785 021,91
Meriympäristöhankkeet yhteensä	-1 545 181,95	-1 157 591,02
YHTEISKULUT		
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-55 799,74	-46 885,44
Muut kulut	-14 523,11	-14 962,36
	-70 322,85	-61 847,80
Yhteiskulut yhteensä	-70 322,85	-61 847,80
Varsinaisen toiminnan tuotto/kulujäämä	-2 271 046,23	-1 561 937,83

VARAINHANKINTA	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
<i>Tuotot</i>		
Saadut lahjoitukset	2 954 755,97	2 637 122,18
Kohdennetut lahjoitukset	-353 276,21	-471 161,74
Tuotot yhteensä	2 601 479,76	2 165 960,44
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-286 875,81	-234 903,32
Muut kulut	-647 108,76	-339 580,22
Kulut yhteensä	-933 984,57	-574 483,54
Varainhankinta yhteensä	1 667 495,19	1 591 476,90
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminta	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
<i>Tuotot</i>		
Tuotot rahasto-osuuksista	169 745,21	156 386,89
Myyntivoitot	103 785,10	281 300,52
Muut tuotot	354 083,41	0,00
Tuotot yhteensä	627 613,72	437 687,41
<i>Kulut</i>		
Muut kulut	-608 407,53	-1 068 662,11
Kulut yhteensä	-608 407,53	-1 068 662,11
Sijoitustoiminta yhteensä	19 206,19	-630 974,70
Vuokraustoiminta		
Vuokratuotot	158 990,78	150 594,92
Vastikkeet	-139 799,48	-113 375,82
	19 191,30	37 219,10
Vuokraustoiminta yhteensä	19 191,30	37 219,10
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	38 397,49	-593 755,60
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-565 153,55	-564 216,53
Rahastosiirrot	1 538 555,48	1 138 020,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	973 401,93	573 804,00

EMOSÄÄTIÖN TASE

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	8 819,76	7 265,88
Taideteokset	218 893,91	218 893,91
Kartat, kirjat ja esineet	517 002,69	517 002,69
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60	735 896,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	744 716,36	743 162,48
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	110 000,00	100 000,00
Osuudet osakkuusyrietyksissä	1,00	110 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	13 697 884,21	13 017 852,22
	13 807 885,21	13 227 852,22
Pysyvät vastaavat yhteensä	14 552 601,57	13 971 014,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset kirjat	2 043,59	2 000,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Samana konsernin yrityksiltä ja omistusyhteisyrietyksiltä		
Pääomalinasaamiset	100 000,00	290 000,00
Lainasaamiset	56 417,48	56 417,48
	156 417,48	346 417,48
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 085,87	29 100,08
Myyntisaamiset	39 260,87	10 329,79
Muut saamiset	348 527,56	799 782,63
Siirtosaamiset	99 201,20	143 069,94
	490 075,50	982 282,44
Rahat ja pankkisaamiset	592 611,21	434 925,71
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 241 147,78	1 765 625,63
Vastaavaa yhteensä	15 793 749,35	15 736 640,33

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Puhdas meri II -rahasto	1 058 137,19	2 596 692,67
	1 200 305,88	2 738 861,36
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 588 370,01	12 014 566,01
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	973 401,93	573 804,00
	13 561 771,94	12 588 370,01
Oma pääoma yhteensä	14 762 077,82	15 327 231,37
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	200 000,00	0,00
Muut velat	12 825,00	2 604,00
Pitkäaikainen yhteensä	212 825,00	2 604,00
Lyhytaikainen		
Velat saman konsernin yrityksille	2 906,44	1 079,05
Saadut ennakot	263 400,00	46 666,67
Ostovelat	140 073,05	91 427,27
Muut velat	42 227,34	43 681,03
Siirtovelat	370 239,70	223 950,94
Lyhytaikainen yhteensä	818 846,53	406 804,96
Vieras pääoma yhteensä	1 031 671,53	409 408,96
Vastattavaa yhteensä	15 793 749,35	15 736 640,33

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Valtioneuvoston asetuksen pienyrittysäännösten mukaiseksi.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Aineellisten hyödykkeiden arvostaminen

Säätiön varsinaisen toiminnan muista aineellisista hyödykkeistä ei ole tehty poistoja.

Konttorikoneet ja kalusto on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisina poistoina on käytetty menojäätöpoistoa 25 %.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Sijoitusomaisuuden arvostaminen

Sijoitusomaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alhaisempaan markkina-arvoon.

Säätiö omistaa 12,9 % KOY Pasilankatu 2:n osakekannasta. Säätiön omistamasta osuudesta on käyty tarjousneuvotte- luita ja markkinahintaa on arvioitu tilinpäätökseen 2023. Arvioiden perusteella Pasilankatu 2:n osakekannan arvostuk- seen ei ole tarpeellista tehdä muutoksia vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Kulujen kohdistusperiaatteet

Toiminnoille on kohdistettu niiden erilliskulut sekä lisäksi osuus yhteiskuluista. Yhteiskuluosuutta laskettaessa on nou- datettu mahdollisimman tarkkaa aiheuttamisperiaatetta.

Lahjoitukset ja keräykset

Saadut lahjoitukset ja testamentit sekä keräystoiminnan tuotot tuloutetaan pääsääntöisesti suoriteperusteen mukaan kun saaminen on säätiön kannalta lopullinen. Tuloutuksessa noudatetaan varovaisuuden periaatetta.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Säätiölle on 18.12.2020 perustettu tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy, jonka osakepääoma on 210 000,00 euroa. Osakepääomaa on maksettu 100 000,00 euroa tammikuussa 2021 ja 110 000,00 euroa kesäkuussa 2023. Osakepääomaa on alaskirjattu tilikaudella 2023 100 000,00 euroa.

Liitetiedot on esitetty konsernin osalta siltä osin, kuin ne sisältävät myös tytäryhtiön lukuja.

Tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy on yhdistelty konsernituloslaskelmassa kokonaisuudessaan varsinaiseen toimintaan Merikulttuuri-toiminnon alle.

Osakkuusyhtiö Yhteinen Perintö Oy:n konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjä lukuja ei ole vielä tilintarkastettu. Yhteinen Perintö Oy:n osakkeiden arvoa on alaskirjattu tilikaudella 2023 109 999,00 euroa.

Tytär- ja osakkuusyhtiöt

	Omistusosuus	Oma pääoma 31.12.2023	Tulos 2023
Baltic Sea Service Oy	100 %	-118 178,90	-121 731,09
Yhteinen Perintö Oy	49 %	-188 396,98	-120 622,62

Osakkuusyhtiö Yhteinen Perintö Oy:n tappioita ei ole yhdistelty konserniin siltä osin kuin osakkuusyrityksen kirjanpito- arvo konsernitaseessa tulisi vähennyksen jälkeen olemaan negatiivinen.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2023	2022
Konsernin henkilökunnan lukumäärä keskimäärin (ei sisällä palkkionsaajia)	24	20
Palkat	-1 395 999,03	-1 167 979,79
Palkkiot	-49 807,18	-39 796,33
Eläkekulut	-240 343,56	-206 180,72
Muut henkilösivukulut	-37 891,82	-28 315,30
	-1 724 041,59	-1 442 272,14
Emosäätiön henkilökunnan lukumäärä keskimäärin (ei sisällä palkkionsaajia)	22	18
Palkat	-1 333 426,67	-1 074 096,19
Palkkiot	-49 807,18	-39 796,33
Eläkekulut	-231 477,71	-188 266,31
Muut henkilösivukulut	-36 416,57	-26 078,02
	-1 651 128,13	-1 328 236,85

SÄÄTIÖN HARJOITTAMA ELINKEINOTOIMINTA

	2023	2022
Säätiön kirjamyynti on veronalaista elinkeinotoimintaa. Vuonna 2023 veronalaista on myös kirjamyyntikoordinaattorin palvelut.		
<i>Tuotot</i>		
Kirjamyynti	1 680,00	73 393,85
Palvelumyynti	1 376,88	19 726,08
Pääsylippumyynti	0,00	23 199,68
Saadut lahjoitukset	10 600,00	9 800,00
Tekijänoikeuskorvaukset	1 588,54	2 653,00
Tuotot yhteensä	15 245,42	128 772,61
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-8 595,34	-32 022,29
Konsulttipalkkiot ja muut hankekulut	0,00	-29 031,40
Kirjojen tuotantokustannukset	-11 786,27	-57 595,97
Markkinointi- ja jakelukulut	-95,77	-3 538,30
Varaston muutos	43,59	-23 262,39
Kulut yhteensä	-20 433,79	-145 450,35
Elinkeinotoiminnan tulos	-5 188,37	-16 677,74

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

SÄÄTIÖN SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	2023	2022
Säätiön sijoitustoiminta		
<i>Tuotot</i>		
Tuotot rahasto-osuuksista	169 745,21	156 386,89
Myyntivoitot	103 785,10	281 300,52
Arvonpalautukset	354 083,41	0,00
Tuotot yhteensä	627 613,72	437 687,41
<i>Kulut</i>		
Varainhoitopalkkiot	-5 113,71	-6 663,95
Myyntitappiot	-203 294,82	-475 344,56
Arvonalennukset	-399 999,00	-586 653,60
Kulut yhteensä	-608 407,53	-1 068 662,11
Vuokraustoiminta		
Vuokratuotot	158 990,78	150 594,92
Vastikkeet	-124 259,46	-112 325,82
Muut vuokraustoiminnan kulut	-15 540,02	-1 050,00
Vuokraustoiminta yhteensä	19 191,30	37 219,10
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	38 397,49	-593 755,60
SÄÄTIÖN MERIYMPÄRISTÖHANKKEET		
<i>Tuotot</i>		
Saadut lahjoitukset	307 028,39	425 335,38
Hankkeiden tuotot	1 050,00	0,00
Saadut avustukset	185 669,92	202 095,51
Yhteensä	493 748,31	627 430,89
Sijoitussalkun korko rahastolle	6 626,47	19 570,46
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-1 042 039,06	-859 037,18
Poistot	-2 351,94	-1 937,53
Laite- ja kemikaalihankinnat	-16 419,53	-466,50
Konsulttipalvelut	-53 818,80	-107 147,20
Markkinointikulut	-321 322,71	-300 021,09
Matka- ja kokouskulut	-43 771,54	-54 598,96
Muut kulut	-559 206,68	-461 813,42
Kulut yhteensä	-2 038 930,26	-1 785 021,88
Meriympäristöhankkeet yhteensä	-1 538 555,48	-1 138 020,53
Rahastosiiro	1 538 555,48	1 138 020,53
Meriympäristöhankkeet yhteensä	0,00	0,00

TASEEN LIITETIEDOT

AINEELLISET HYÖDYKKEET	2023	2022
<u>Koneet ja kalusto</u>		
Konttorikoneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	7 265,88	7 668,04
Lisäykset	4 493,76	2 019,80
Tilikauden poisto	-2 939,88	-2 421,96
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 819,76	7 265,88
Koneet ja kalusto yhteensä	8 819,76	7 265,88
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Taideteokset</u>		
Hankintameno 1.1.	218 893,91	218 893,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	218 893,91	218 893,91
<u>Kartat</u>		
Hankintameno 1.1.	298 100,07	298 100,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	298 100,07	298 100,07
<u>Kirjat</u>		
Hankintameno 1.1.	52 768,34	52 768,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	52 768,34	52 768,34
<u>Esineet</u>		
Hankintameno 1.1.	166 134,28	166 134,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	166 134,28	166 134,28
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60	735 896,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	744 716,36	743 162,48
SIJOITUKSET		
<u>Omistukset saman konsernin yrityksessä</u>		
Baltic Sea Services Oy, 100 % osakekannasta		
Kirjanpitoarvo 1.1.	100 000,00	100 000,00
Osakepääoman korotus	110 000,00	0,00
Arvonalennukset	-100 000,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	110 000,00	100 000,00
<u>Osuudet osakkuusyrityksissä</u>		
Yhteinen Perintö Oy, osakekannasta 49 %		
Kirjanpitoarvo 1.1.	110 000,00	110 000,00
Arvonalennukset	-109 999,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,00	110 000,00

TASEEN LIITETIEDOT	2023	2022
<u>Pörssiosakkeet ja muut rahoitusinstrumentit</u>		
Hankintameno 31.12.	13 253 893,29	9 130 802,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 985 851,82	12 307 733,21
Markkina-arvo 31.12.	13 691 792,21	12 563 780,75
Erotus	437 898,92	3 432 978,66
<u>Muut saamiset</u>		
EQ asiakasvaratilin saldo	2 913,38	1 000,00
Yhteensä	2 913,38	1 000,00
<u>Muut osakkeet ja osuudet</u>		
Kiinteistö Oy Pasilankatu 2, osakekannasta 12,90 %		
Kirjanpitoarvo 1.1.	709 119,01	709 119,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	709 119,01	709 119,01
Sijoitukset yhteensä	13 807 885,21	13 227 852,22

Saamiset saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteisyyksiltä

Lainasaamiset Baltic Sea Services Oy:ltä

Säätiö on myöntänyt 100 % omistamalleen yhtiölle Baltic Sea Services Oy:lle pitkäaikaista OYL 12:1 §:ssä tarkoitettua pääomallainaa 250 000 euroa. Pääomallainan velkakirja on allekirjoitettu 1.5.2022 ja se on korvannut aiemman vuonna 2021 osapuolten välillä solmitun velkakirjan. Laina erääntyy kokonaisuudessaan maksettavaksi 31.12.2026. Lainan korko on Suomen pankin vahvistama peruskorko, kuitenkin vähintään 0 %. Pääomallainaa on alaskirjattu tilikauden 2023 aikana 150 000,00 euroa.

Pääomallainaa saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Tilikaudella 2022 korko on ollut 0 %. Tilikaudella 2023 korko on ollut ajalla 1.1.–30.6. 2,50% ja ajalla 1.7.–31.12. 3,75%. Tilikauden 2023 korkoa ei ole kirjattu tilikauden tuotoksi.

Pääomaehtoisen lainan lisäksi säätiö on myöntänyt Baltic Sea Services Oy:lle pitkäaikaista lainaa. Pitkäaikaisen lainan määrä on 31.12.2023 yhteensä 56 417,48 euroa. Laina on nostettu vuonna 2022.

Saamiset Baltic Sea Services Oy:ltä	31.12.2023	31.12.2022
Pitkäaikainen pääomallainaa	100 000,00	250 000,00
Muut pitkäaikaiset lainasaamiset	56 417,48	56 417,48
Myyntisaamiset, lyhytaikaiset	3 085,87	29 100,08
	159 503,35	335 517,56

Pääomallainasaamiset Yhteinen Perintö Oy

Säätiö on myöntänyt omistusyhteisyykselleen Yhteinen Perintö Oy:lle pitkäaikaista OYL 12:1 §:ssä tarkoitettua pääomallainaa. Lainan määrä 31.12.2023 on 40 000 euroa. Laina on nostettu vuonna 2021. Pääomallainaa on alaskirjattu tilikauden 2023 aikana.

Yhteinen Perintö Oy:n laina erääntyy maksettavaksi 1.1.2026. Lainan korko on 1 %.

Pääomallainaa saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Tilikausien 2021–2023 korkoa ei ole kirjattu tilikauden tuotoksi.

TASEEN LIITETIEDOT	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Konsernin oman pääoman muutokset		
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Muut sidotut rahastot		
Puhdas Meri II-rahasto		
pääoma 1.1.	2 596 692,67	3 734 712,70
saadut lahjoitukset	307 028,39	425 335,38
muut tuotot	1 050,00	0,00
saadut avustukset	185 669,92	202 095,51
Sijoitussalkun korko rahastolle	6 626,47	19 570,96
käytetty puhtaan meren hyväksi sääntöjen mukaisesti	-2 038 930,26	-1 785 021,88
pääoma 31.12.	1 058 137,19	2 596 692,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		
Ed. tilikausien voittovarot 1.1.	12 257 667,50	11 870 695,12
Ed. tilikausien voittovarot 31.12.	12 257 667,50	11 870 695,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 215 399,69	386 972,38
Oma pääoma yhteensä	14 673 373,07	14 996 528,86

Emosäitiön oman pääoman muutokset

	2023	2022
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Muut sidotut rahastot		
Puhdas Meri II-rahasto		
pääoma 1.1.	2 596 692,67	3 734 712,70
saadut lahjoitukset	307 028,39	425 335,38
muut tuotot	1 050,00	0,00
saadut avustukset	185 669,92	202 095,51
Sijoitussalkun korko rahastolle	6 626,47	19 570,96
käytetty puhtaan meren hyväksi sääntöjen mukaisesti	-2 038 930,26	-1 785 021,88
pääoma 31.12.	1 058 137,19	2 596 692,67

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)

Ed. tilikausien voittovarot 1.1.	12 588 370,01	12 014 566,01
Ed. tilikausien voittovarot 31.12.	12 588 370,01	12 014 566,01
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	973 401,93	573 804,00
Oma pääoma yhteensä	14 762 077,82	15 327 231,37

Säätiöllä on yksi määrätarkoitukseen sidottu rahasto, Puhdas Meri II -rahasto. Rahaston tarkoitus on toimia puhtaan Itämeren puolesta siten, että Itämeren luonto- ja käyttöarvo paranevat.

LÄHIPIIRI

Säätiön lähipiiriin kuuluvat toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet, heidän puoliset, lapset ja vanhemmat sekä sisarukset ja myös yhteisöt, joissa edellä mainituilla on määräysvalta. Myös säätiön tilintarkastajat kuuluvat lähipiiriin.

Lähipiiritapahtumissa on ilmoitettu olennaiset ja poikkeukselliset lähipiiritoimet. Esimerkiksi säätiön myymien tuotteiden (esim kirjat) osto lähipiiriin tavanomaiseen yksityiskäyttöön ei ole sisällytetty lähipiiritapahtumiin.

Säätiö ei ole antanut lähipiiriin kuuluville rahalainoja eikä avustuksia. Lähipiiriin kuuluvien puolesta ei ole annettu takauksia tai vakuuksia.

Kaikki liiketoimet lähipiirin välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti käyvin arvoin ja säätiön etua ajatellen.

Tilikaudella 2023	Palkat ja palkkiot	Ostetut tavarat ja palvelut	Myydyt tavarat ja palvelut
Hallituksen jäsenet ja säätiön johto	154 971,16	236 522,08	0,00
Tilintarkastaja		12 939,40	0,00

Tilikaudella 2022	Palkat ja palkkiot	Ostetut tavarat ja palvelut	Myydyt tavarat ja palvelut
Hallituksen jäsenet ja säätiön johto	174 398,75	216 156,75	0,00
Tilintarkastaja		27 794,60	0,00

Sopimuksiin perustuvat lähipiiritapahtumat lajeittain eriteltynä	2023	2022
<u>Ostetut tavarat ja palvelut</u>		
Toimitilavuokrat	75 049,92	69 617,70
Yhtiövastikkeet ja varastovuokrat toimitiloista	153 263,52	145 821,15
Ostetut palvelut	8 208,64	717,90
Yhteensä	236 522,08	216 156,75

Vastuusitoumukset	2023	2022
Taseeseen sisältymättömät leasing- ja vuokravastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	19 586,49	47 633,86
Myöhemmin maksettavat	20 806,38	24 313,40
Yhteensä	40 392,88	71 947,26

Toimintakertomus ja tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

John Nurmisen Säätiö sr, 0895353-5
Tilikausi 1.1.-31.12.2023

Helsingissä 21. maaliskuuta 2024

Juha Nurminen
Hallituksen puheenjohtaja

Tommi Juusela
Varapuheenjohtaja

Jukka Antero

Kaisa Olkkonen

Juho Lipsanen

Markku Ollikainen

Marja-Leena Rinkineva

Eeva Ahdekivi

Annamari Arrakoski-Engardt
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oy Tuokko Ltd
Tilintarkastusyhteisö

Jussi Tuominen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

John Nurmisen Säätiö sr:n hallitukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet John Nurmisen Säätiö sr:n (y-tunnus 0895353-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että säätiön taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, jossa säätiön tuloslaskelma osoittaa ylijäämää 973 401,93 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia säätiöstä sekä sen tytäryhteisöistä ja -säätiöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa

tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus vastaa tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö ja sen tytäryhteisö ovat suorittaneet säätiön toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä, 10. päivänä huhtikuuta 2024

Oy Tuokko Ltd
Tilintarkastusyhteisö

[allekirjoitettu sähköisesti]

Jussi Tuominen
KHT

Oy Tuokko Ltd
Paciuksenkatu 25, 00270 Helsinki
Y-tunnus: 1731049-4, kotipaikka: Helsinki
Kotisivu: www.tuokko.fi

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

John Nurmisen Säätiö,
Pasilankatu 2, 00240 Helsinki
info@jnfoundation.fi, etunimi.sukunimi@jnfoundation.fi
www.johnnurmisenfaatio.fi

@johnnurmisenfaatio
 @jnurmisenfaatio
 @jnurmisenfaatio
 John Nurmisen Säätiö

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

Pelastamme Itämeren ja sen perinnön tuleville sukupolville.

www.johnnurmisensaatio.fi